

Kwalitatieve Data-Analyse

Eerste bachelor Psychologie

2023-2024

Prof. Dr. Reitske Meganck

Prof. Dr. Alexis Dewaele

Inhoudsopgave

Verplichte literatuur	7
Inleiding cursus.....	9
Kwalitatieve Data-Analyse in het curriculum	9
Kwalitatieve data-analyse praktisch.....	10
Hoofdstuk 1: Wat is kwalitatief onderzoek?	14
1. ONDERZOEK ALGEMEEN.....	14
2. VOORBEELDEN VAN KWALITATIEF ONDERZOEK.....	15
2.1. <i>Verwachtingen van mannen die voor het eerst vader worden</i>	15
2.2. <i>Waarom rijden mensen met de auto naar het werk?</i>	15
2.3. <i>Hoe bouwen studenten zonder papieren in de VS een identiteit op?</i>	16
2.4. <i>Beschuldigingen tijdens koppeltherapie: een analyse van het spreken en de affectieve arousal</i>	16
2.5. <i>Miley Cyrus's paaldans op de Teen Choice Awards: een discoursanalyse van de publieke opinie over 'zelf-seksualisering'</i>	17
3. KWALITATIEF ONDERZOEK DEFINIËREN.....	17
3.1. <i>Denzin en Lincoln (2005)</i>	18
3.2. <i>Creswell (2013)</i>	20
4. EIGENSCHAPPEN VAN KWALITATIEF ONDERZOEK.....	21
4.1. <i>Concepten en theorie gegrond in data (inductieve benadering)</i>	21
4.2. <i>Context is cruciaal</i>	22
4.3. <i>De mens als intentioneel en betekenisverlenend wezen</i>	22
4.4. <i>Taal als sleutel</i>	23
4.5. <i>Onderzoek in naturalistische contexten</i>	24
4.6. <i>Nadruk op rijke beschrijvingen</i>	25
4.7. <i>Belang van de rol van de onderzoeker</i>	25
5. KWALITATIEF EN KWANTITATIEF ONDERZOEK: VERENIGBAAR OF NIET?	27
5.1. <i>De verschillen</i>	27
5.2. <i>De gelijkenissen</i>	29
5.3. <i>Complementariteit of niet</i>	30
6. OEFENING	32
Hoofdstuk 2: Wetenschapsfilosofische achtergrond van kwalitatief onderzoek	33
1. TWEE DENKWIJZEN.....	34
2. WETENSCHAPSFILOSOFISCHE ASSUMPTIES EN PARADIGMA'S.....	37
2.1. <i>Verplichte literatuur: Introductie wetenschapsfilosofische paradigma's (Ponterotto, 2005)</i>	39
3. OEFENING	45
Hoofdstuk 3: Literatuurstudie en onderzoeksvraag	48
1. DE PLAATS VAN THEORIE EN LITERATUURSTUDIE IN KWALITATIEF ONDERZOEK.....	48
1.2. <i>Types theorie</i>	49
1.3. <i>Theorie bouwen of theorie testen: inductie en deductie</i>	50
1.4. <i>De plaats van een literatuurstudie in kwalitatief onderzoek</i>	51
2. EEN ONDERZOEKSVRAAG FORMULEREN VOOR KWALITATIEF ONDERZOEK.....	51
2.1. <i>Plaats van de onderzoeksvraag in het kwalitatieve onderzoeksproces</i>	51
2.2. <i>Oefening</i>	52
2.3. <i>Aard en opbouw van kwalitatieve onderzoeksvragen</i>	52

2.4. Openheid en neutraliteit in kwalitatieve onderzoeksvragen.....	54
2.5. Causaliteit in kwalitatieve onderzoeksvragen: <i>contradictio in terminis</i> ?.....	56
2.6. Haalbare en ethische onderzoeksvragen.....	58
Hoofdstuk 4: Steekproef	60
1. DOEL EN EIGENSCHAPPEN STEEKPROEFSELECTIE IN KWALITATIEF ONDERZOEK.....	61
1.1. <i>In functie van kader en onderzoeksvraag</i>	61
1.2. <i>In functie van generaliseerbaarheid</i>	62
1.3. <i>Homogeniteit en heterogeniteit in een kwalitatieve steekproef</i>	63
1.4. <i>Flexibiliteit in kwalitatieve steekproeven</i>	64
1.5. <i>Steekproefgrootte</i>	65
2. TECHNIEKEN VAN STEEKPROEFSELECTIE	66
3. VERDERE AANDACHTSPUNTEN: ETHISCHE ASPECTEN EN HAALBAARHEID.....	68
3.1. <i>Ethische overwegingen</i>	68
3.2. <i>Haalbaarheid</i>	68
4. CHECKLIST.....	68
Hoofdstuk 5: Dataverzameling	71
1. INTERVIEWS.....	72
1.1. <i>Vorbereiding van een interview</i>	73
1.2. <i>Afnemen van een interview: algemene principes</i>	74
1.2.4. <i>Impact onderzoeker</i>	77
1.2.5. <i>Focusgroepinterviews</i>	77
2. OBSERVATIES.....	78
2.1. <i>Rol van de onderzoeker</i>	79
2.2. <i>Wat en hoe observeren?</i>	79
2.3. <i>Ethiek</i>	80
2.4. <i>Invloed van de onderzoeker</i>	81
3. DOCUMENTEN EN BEELDEN.....	81
4. TRANSCRIPTIE.....	83
Hoofdstuk 6: Kwalitatieve onderzoeksmethoden en data-analyse	85
1. INLEIDING: KWALITATIEF ONDERZOEK, EEN VAK APART?.....	85
2. DATA-ANALYSE IN KWALITATIEF ONDERZOEK: BENADERINGEN, KWALITEIT EN RAPPORTEREN.....	87
2.1. <i>Data-analyse in wisselwerking met dataverzameling, sampling, onderzoeksvraag en literatuur</i>	88
2.2. <i>De kenmerken van benaderingen voor data-analyse in kwalitatief onderzoek</i>	90
2.3. <i>De verschillende benaderingen voor data-analyse in kwalitatief onderzoek</i>	92
2.4. <i>Coderen, een sleutelproces</i>	106
Hoofdstuk 7: Kwaliteitsbewaking	110
1. KWALITEITSCRITERIA.....	111
1.1. <i>Trustworthiness</i>	112
1.2. <i>Authenticiteit</i>	114
2. TECHNIEKEN OM DE KWALITEIT VAN KWALITATIEF ONDERZOEK TE GARANDEREN.....	114
2.1. <i>Het in context plaatsen van onderzoeksgegevens en reflexiviteit</i>	115
2.2. <i>Member checking</i>	116
2.3. <i>Triangulatie</i>	116
2.4. <i>Een audit laten uitvoeren</i>	117

Hoofdstuk 8: Ethisch handelen en Rapporteren	119
1. ETHISCH HANDELEN IN KWALITATIEF ONDERZOEK	119
1.1. <i>Dimensies van ethisch handelen</i>	119
1.2. <i>Belangrijke principes om ethisch handelen te garanderen</i>	120
1.3. <i>Ethisch handelen is een continu proces</i>	122
1.4. <i>Besluit</i>	123
2. RAPPORTEREN	124
2.1. <i>Algemene kenmerken van het schrijfproces</i>	124
2.2. <i>Specifieke richtlijnen bij het schrijven</i>	125
BRONNEN	130
Hoofdstukken 1-5	130
Hoofdstukken 6-8	132

Verplichte literatuur

Bij een aantal van de hoofdstukken uit de syllabus hoort verplichte literatuur. Deze vind je telkens in de syllabus aan het einde van het hoofdstuk. Hieronder vind je een overzicht van de verplichte literatuur per hoofdstuk.

Hoofdstuk 1:

Wertz, F. J. (2014). Qualitative Inquiry in the history of psychology. *Qualitative Psychology*, 1, 4-16.

Hoofdstuk 2:

Ponterotto, J.G. (2005). Qualitative research in counseling psychology. A primer on research paradigms and philosophy of science. *Journal of Counseling Psychology*, 52, 126-136.

Hoofdstuk 3:

Sandelowski, M. (1993). Theory unmasked: The uses and guised of theory in qualitative research. *Research in Nursing and Health*, 16, 213-218.

Hoofdstuk 4:

Curtis, S., Gesler, W., Smith, G., & Washburn, S. (2000). Approaches to sampling and case selection in qualitative research: examples in the geography of health. *Social Science and Medicine*, 50, 1001-1014.

Hoofdstuk 5:

Geen verplichte literatuur

Hoofdstuk 6

Pietkiewicz, I., & Smith, J. A. (2014). A practical guide to using interpretative phenomenological analysis in qualitative research psychology. *Psychological journal*, 20(1), 7-14.

Strauss, A., & Corbin, J. (1994). *Grounded theory methodology. Handbook of qualitative research*, 17, 273-85.

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3, 77-101. doi: 10.1191/1478088706qp063oa.

Hoofdstuk 7

Lincoln, Y. & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Beverly Hills, CA: Sage

Hoofdstuk 8:

Moriña, A. (2021). When people matter: The ethics of qualitative research in the health and social sciences. *Health & Social Care in the Community*, 29(5), 1559-1565.

Inleiding cursus

Kwalitatieve Data-Analyse in het curriculum

In de psychologie stellen we vragen over het psychisch functioneren van de mens, over gedrag, gedachten en emoties, over 'gewoon' en 'ongewoon' functioneren, waarnemen, denken, voelen, willen, verlangen... En om die vragen te proberen beantwoorden, om in dit domein kennis te verwerven, maken we gebruik van onderzoek. Wat onderzoek is, en ruimer wat wetenschap is, is geen eenduidig gegeven. Er zijn namelijk heel wat verschillende manieren om kennis te verwerven en onderzoek te doen, evenals er verschillende opvattingen zijn over wat kennis juist is en welke conclusies onderzoek toelaat om te trekken. In deze cursus leggen we de basis voor één brede tak van onderzoeksmethoden en manieren om data te verwerken en te analyseren, met name kwalitatief onderzoek en kwalitatieve data-analyse.

Dit vak maakt deel uit van het blok onderzoeksmethoden in het curriculum. Dit blok omvat allemaal vakken die op één of andere manier ingaan op methoden om kennis te verwerven in het veld van de psychologie en hoe deze op een goede manier toe te passen en erover te communiceren. Al deze vakken vormen een context om in je latere opleiding je masterproef op een solide manier te kunnen uitwerken, maar ook om in de inhoudelijke vakken die volgen en in het werkveld waarin je terecht komt een kritische appreciatie te kunnen maken van de onderzoeksevidentie die je gepresenteerd wordt. Zoals in de visietekst van het programma psychologie wordt beschreven zijn de doelstellingen van dit blok (1) alle psychologische literatuur kunnen lezen en interpreteren, (2) onderzoek kunnen beoordelen op basis van methodologische kwaliteitscriteria, en (3) kwaliteitsvol onderzoek kunnen uitvoeren in het kader van de masterproef. Doelstelling (1) en (2) zijn belangrijk voor alle vakken uit de opleiding, doelstelling (3) komt meer op de voorgrond tijdens de masterjaren. Het is met het oog op deze doelstellingen dat dit vak, samen met statistiek (kwantitatieve data-analyse) en methodologie (algemeen inleidend vak), vroeg in de opleiding aan bod komt. Omdat het vak vroeg in het curriculum valt, zal het misschien soms wat zoeken zijn om de leerinhouden te plaatsen en er voldoende context voor te hebben, maar dit zal hopelijk steeds duidelijker worden doorheen de opleiding. Samen met de andere vakken uit het blok onderzoeksmethoden biedt het een context om onderzoek te lezen en te beoordelen en in een later stadium zelf met onderzoek aan de slag te gaan (zie doelstelling (3) rond de masterproef).

In de opleiding wordt ook sterk ingezet op een mixed-methode benadering en een zowel theoretisch als methodologisch pluralistische invalshoek. Methodologisch wil dit zeggen dat er gemikt wordt op ruimte voor zowel kwalitatief als kwantitatief onderzoek en op de integratie van beiden, waarbij de onderzoeksmethode wordt afgestemd op de onderzoeksvraag en niet andersom. We zullen in het eerste hoofdstuk dieper ingaan op wat kwalitatief onderzoek precies is, hoe zich dat verhoudt ten aanzien van kwantitatief onderzoek en hoe we de integratie tussen beiden kunnen denken. Ultiem is een opdeling in twee vormen van onderzoek altijd een stuk arbitrair en schuilt er het risico in van polarisering tussen beiden. Zoals we zullen zien, is hier ook een grond voor, maar we

trachten hieraan voorbij te gaan en de plaats van beiden in het veld van de psychologie genuanceerd te vatten. Anderzijds is een opdeling misschien ook onvermijdelijk en is het belangrijk om een goede basis te hebben in verschillende methoden van onderzoek om nadien adequaat aan de slag te kunnen gaan met beiden en ze waar mogelijk te integreren.

De integratie van dit vak met andere methodologische vakken en vakken waarin vaardigheden aan bod komen (zoals Academische Vaardigheden) gebeurt dan in de masterproef, maar is ook belangrijk bij het verwerken van de leerstof van de verschillende inhoudelijke vakken en uiteraard later in het werkveld.

Kwalitatieve data-analyse praktisch

Het vak kwalitatieve data-analyse maakt gebruik van verschillende werkvormen en evaluatievormen. Zo wordt de leerstof aangeboden op verschillende manieren. Een deel van de leerstof wordt besproken in klassieke hoorcolleges, maar wordt daarnaast ook verwerkt of praktisch toegepast via leerpaden op het digitaal leerplatform Ufora. Sommige delen van de leerstof worden niet of beperkt in de hoorcolleges besproken en verwerk je zelf aan de hand van de syllabus en de leerpaden (kennisclips en oefeningen). Je kan heel wat inhoud en de structuur van de cursus ook terugvinden in deze syllabus, maar dat vervangt de inhoud die langs andere wegen wordt aangereikt niet. Dat wil zeggen dat wat besproken wordt tijdens de hoorcolleges en via Ufora wordt aangereikt ook tot de leerstof voor het examen behoort. In deze syllabus zal dan ook met icoontjes verwezen worden naar de hoorcolleges of naar de leerpaden. Ten slotte is er ook een digitale practicummodule waarin je zelf met kwalitatieve data aan de slag gaat en waarvoor je een opdracht zal maken tijdens een verplicht werkcollege. Alle verdere uitleg over deze blended learning werkvormen krijg je tijdens het eerste college.

Deze mix van werkvormen zorgt ervoor dat jullie niet elke week een hoorcollege hebben, wat jullie ook de tijd geeft om via de andere werkvormen de leerstof te verwerken.

In de syllabus wordt met pictogrammen verwezen naar andere werkvormen (hoorcolleges, video's, oefeningen) waarin de leerstof uit de syllabus wordt besproken of aangevuld, ingeoefend en verdiept. Onderstaande pictogrammen zal je terugvinden in deze syllabus om aan te geven waar je bijkomend leermateriaal kan vinden. Er staat telkens naast waarnaar ze verwijzen.

Video of kennisclip op Ufora

Hoorcollege

Oefening op Ufora

Er is op de momenten dat er geen les is wel geregeld de mogelijkheid om vragen te stellen aan de lesgevers. Tracht vragen die je hebt zoveel mogelijk te bundelen op deze momenten. Indien je toch nog vragen hebt, kan je de lesgevers als volgt bereiken

- Voor inhoudelijke vragen bij de hoofdstukken 1 tot en met 5 (syllabus, colleges, leerpaden): Reitske.Meganck@Ugent.be
- Voor inhoudelijke vragen bij de hoofdstukken 6 tot en met 8 (syllabus, colleges, leerpaden): Alexis.Dewaele@Ugent.be
- Voor praktische vragen: Reitske.Meganck@Ugent.be

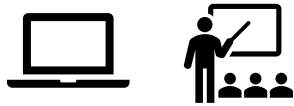
DEEL 1: Achtergrond en Conceptueel Kader

Waar we bij kwantitatief onderzoek relatief makkelijk kunnen spreken over data-analyse zonder het hele onderzoeksproces in rekening te brengen, is dat bij kwalitatieve methoden veel minder eenvoudig. Hoe we naar data kijken, ze verwerken en analyseren kan op verschillende manieren en hangt nauw samen met alle stappen in het onderzoeksproces en het ruimere conceptuele kader waarbinnen een bepaalde methode zich situeert. Bijgevolg zullen we in deze cursus ook ingaan op het volledige onderzoeksproces en de ruimere veronderstellingen die onderliggend zijn aan specifieke kwalitatieve methoden. Het analyseren van data is dus geen neutraal of objectief gegeven, maar is sterk ingebed in een ruimere visie op wat onderzoek is, welke kennis we kunnen verkrijgen en hoe we ons onderzoeksobject (in de psychologie is dit de mens en alle dimensies van zijn psychisch functioneren) benaderen.

In het eerste hoofdstuk stellen we ons de vraag wat kwalitatief onderzoek precies is. Zoals snel zal blijken, komt dit neer op het uitzetten van een aantal ankerpunten, het schetsen van contouren waarbinnen we dit veld kunnen situeren, zonder dat we één enkele sluitende definitie zullen of kunnen geven. Wel gaan we in op wat de meest kenmerkende eigenschappen zijn, bespreken we een aantal definities van het veld van kwalitatief onderzoek en situeren we kwalitatief onderzoek ten aanzien van kwantitatief onderzoek.

In het tweede hoofdstuk brengen we de vraag naar wat kwalitatief onderzoek is op een meer abstract niveau en schetsen we een wetenschapsfilosofisch kader voor kwalitatief onderzoek. Binnen een theoretisch en methodologische pluralistische opleiding als de psychologie is het cruciaal hier een basisbegrip van te hebben.

Hoofdstuk 1: Wat is kwalitatief onderzoek?

1. ONDERZOEK ALGEMEEN

De term onderzoek klinkt niemand vreemd in de oren. In onze huidige Westerse samenleving is hij niet weg te denken en dan hebben we het niet enkel over politie-onderzoek. Neen, de uitspraak 'wetenschappelijk onderzoek toont dat...' is een belangrijk gezagsargument in onze gehele samenleving en is in de media niet weg te denken. Wat onderzoek nu precies is, beschouwen we echter als een vanzelfsprekendheid waar dus bijgevolg weinig bij wordt stilgestaan. In lijn met wat onderzoek is, zetten we hier eerst een stapje terug en trachten te bepalen wat we kunnen begrijpen onder onderzoek.

In Van Dale vinden we de volgende algemene omschrijving

"de handeling van het onderzoeken, teneinde door de verzameling van gegevens tot een oplossing voor een bep. probleem te komen, (ook) gezamenlijke nasporingen betreffende een zaak."

Hierin vinden we enkele elementen die ook voor wetenschappelijk onderzoek relevant zijn. De kern hiervan is dat we via het verzamelen van gegevens trachten tot een oplossing voor een bepaald probleem te komen. De vraag is hoe we probleem en oplossing moeten denken. Het is duidelijk dat niet elke studie gericht is op oplossingen bedenken voor problemen in de gewone zin van het woord. Sommige studies zijn gericht op fundamentele vraagstukken of bestuderen hoe bijvoorbeeld de dinosauriërs miljoenen jaren geleden leefden. Dat zijn geen praktische of actuele problemen, maar vormen wel belangrijke vraagstukken voor de wetenschap. We kunnen gaten in onze kennis formuleren als probleemstelling waarop we via het verzamelen van geschikte data een antwoord op proberen formuleren.

McLeod (2013) geeft de volgende definitie van onderzoek binnen het domein van de wetenschap:

"A systematic process of critical inquiry leading to valid propositions and conclusions that are communicated to interested others"

In deze definitie kunnen we een belangrijk aspect toevoegen, namelijk dat onderzoek een systematisch proces is. Er worden stappen gevolgd die binnen een bepaalde opvatting van wetenschap als nauwkeurig en wetenschappelijk waardevol worden beschouwd om op een kritische manier gegevens te verzamelen en te bestuderen. Deze leiden dan tot beweringen en conclusies die, gegeven het systematische proces dat op een bepaalde manier verloopt, als valide of geldig worden beschouwd. Onderzoek gebeurt ook niet geïsoleerd, maar wordt op één of andere manier gecommuniceerd aan anderen. Klassiek denken we dan aan wetenschappelijke publicaties (artikels of boeken), maar dat kan

evengoed gaan om een presentatie binnen een team waar een kleinschalig onderzoek plaatsvond naar bijvoorbeeld werkdruk.

2. VOORBEELDEN VAN KWALITATIEF ONDERZOEK

We bekijken kort enkele voorbeelden van onderzoek dat gebruik maakt van kwalitatieve methoden of deze methoden samen met andere methoden gebruikt. Dit dient als illustratie van de veelheid aan benaderingen en onderwerpen die met kwalitatief onderzoek bestudeerd worden. Denk tijdens het lezen ook over wat je opvalt, wat verschilt en gemeenschappelijk is over de studies heen. Nadien gaan we in op wat kwalitatief onderzoek is. Probeer dan na te denken over hoe deze eigenschappen in deze studies verschijnen.

2.1. Verwachtingen van mannen die voor het eerst vader worden

Doorheen de geschiedenis is duidelijk te zien hoe ideaalbeelden over vaderschap sterk cultuur-en tijdsgebonden zijn en sterk veranderd zijn de laatste 50 jaar. Het zowel kostwinner zijn als een zorgende ouderrol opnemen, actualiseert heel wat vragen rond vaderschap en mannelijkheid. Vanuit deze context argumenteren de auteurs dat het zinvol is om te bestuderen hoe mannen aankijken tegen het vaderschap in de periode voor de geboorte van hun eerste kind. Ze willen diepgaand bestuderen hoe mannen betekenis verlenen aan hun persoonlijke en sociale wereld en gebruiken daarvoor een kwalitatieve methode, interpretatieve fenomenologische analyse, om diepte-interviews te analyseren. Samengevat tonen de bevindingen dat deze mannen hoge verwachtingen hadden van de invulling van hun vaderschap in lijn met heersende rolmodellen waarbij ze zowel emotioneel en fysiek betrokken ouder zijn als economisch verantwoordelijk zijn. Daarnaast is er ook veel onzekerheid over de veranderingen die het vaderschap met zich mee zal brengen en hoe ze die rol moeten opnemen. Bovendien bleek het niet iets waar ze veel bij stil stonden en werd het ervaren als een onderwerp waar in de samenleving weinig over gesproken wordt.

Referentie: Kings, C.A., Knight, T., Ryan, D. & Macdonald, J.A. (2017). The "sensory deprivation tank": an interpretative phenomenological analysis of men's expectations of first-time fatherhood. *Psychology of Men & Masculinity*, 18, 2, 112-122.

2.2. Waarom rijden mensen met de auto naar het werk?

In de UK, zoals waarschijnlijk in veel andere Europese landen, pendelen heel wat mensen met de auto naar hun werk. Terzelfdertijd zijn er problemen met luchtvervuiling en klimaatverandering die een steeds grotere aandacht teweegbrengen voor het belang van het verminderen van autogebruik waarin pendelen dus een belangrijke rol speelt. Om zinvolle campagnes op te zetten om pendelgedrag te beïnvloeden is het belangrijk dat men weet wat mensen motiveert om met de auto te rijden en waarop dus dient ingespeeld te worden door campagnes en beleid. Deze studie wil een model opbouwen dat vanuit het perspectief van pendelaars conceptualiseert waarom ze beslissen om met de auto te rijden, hoe relaties tussen utilitaristische en affectieve motieven in elkaar zitten, en hoe

motieven van pendelaars gerelateerd zijn aan beleid. Hiervoor werden 19 auto-eigenaars geïnterviewd die met de auto naar hun werk pendelden, waarbij hun werkplek ook goed met het openbaar vervoer te bereiken was. De interviews werden geanalyseerd volgens grounded theory (gefundeerde theorie) principes om zicht te krijgen op deze motieven die vooral rond gemak, een positiever gevoel, meer persoonlijke ruimte, zelf controle behouden en sociale identiteit draaiden.

Referentie: Gardner, B. (2006). What drives car use? A grounded theory analysis of commuters' reasons for driving. *Transportation Research Part F, 10*, 187-200.

2.3. Hoe bouwen studenten zonder papieren in de VS een identiteit op?

Mensen zonder papieren krijgen vaak weinig aandacht in onderzoek en blijven een stuk onzichtbaar in de ruimere immigrantenpopulatie. In deze studie wordt ingezoomd op studenten zonder verblijfsvergunning in de VS, een groep die niet makkelijk te bereiken is, maar met heel wat uitdagingen geconfronteerd wordt in het opbouwen van een identiteit. Er wordt geëxploreerd hoe deze studenten zich oriënteren in hun onderwijs- en werkambities. Daarnaast tracht men de dynamische relatie te begrijpen tussen de vorming van een werkidentiteit en een etnische identiteit. Door via de kwalitatieve analyse van interviews te proberen begrijpen hoe deze studenten zin geven aan hun schoolse en sociale omgeving en omgaan met culturele en contextuele uitdagingen, wil deze studie het publiek informeren en een stem geven aan deze gemarginaliseerde groep binnen de samenleving.

Referentie: Ellis, L.M. & Chen, E. C. (2013). Negotiating identity development among undocumented immigrant college students: a grounded theory study. *Journal of Counseling Psychology, 60*, 251-264.

2.4. Beschuldigingen tijdens koppeltherapie: een analyse van het spreken en de affectieve arousal

In koppeltherapie gebeurt het vaak dat de ene partner de ander beschuldigt en dat zijn vaak emotioneel geladen momenten. In deze studie willen de auteurs bestuderen hoe dit verloopt op twee manieren: enerzijds hoe dit narratief gebeurt (hoe koppels elkaar verbaal beschuldigen en welke positie ze zichzelf en de ander daarbij toewijzen) en met welke affectieve responsen dit samengaat door huidgeleiding te meten tijdens deze interacties. In het bestuderen van de interacties tijdens therapie, die werden opgenomen op video, werd gevonden dat vooral beschuldigingen die ingingen tegen hoe de partner zichzelf zag (zijn identiteit) tot verhoogde arousal leidt bij beide partners. Beschuldigingen draaiden in de twee gevallen die in de diepte bestudeerd werden rond loyaliteit, vertrouwen en ouderschap. De auteurs argumenteren dat beschuldigingen in deze domeinen zo'n grote affectieve impact hebben omdat een gebrek aan loyaliteit, ontrouw en onverantwoordelijk ouderschap de stabiliteit van de relatie in gevaar brengen.

Referentie: Päivinen, H. et al. (2016). Affective arousal during blaming in couple therapy: combining analyses of verbal discourse and physiological responses in two case studies. *Contemporary Family Therapy*, 38, 373-384.

2.5. Miley Cyrus's paaldans op de Teen Choice Awards: een discoursanalyse van de publieke opinie over 'zelf-seksualisering'

Lamb, Graling, & Wheeler (2013) doen een studie van de reacties via online media op het optreden van Miley Cyrus in 2009 op de Teen Choice Awards waar in de pers veel ophef over was omdat het brak met haar imago van Disney tienerster en haar seksualiteit heel openlijk uitspeelde. Dit kadert binnen ruimer onderzoek naar de seksualisering van kinderen, tieners en de cultuur. 'Zelf-seksualisering' is een concept dat verwijst naar de keuze van meisjes en vrouwen om te beantwoorden aan de normen van wat sexy wordt gevonden in een cultuur om daarmee iets te bereiken. Het is een specificering van zelf-objectivering die de seksuele dimensie in de verf zet, maar ook de actievere positie van de vrouw zelf. Vanuit feministische hoek wordt de rol van autonomie en vrije keuze in 'zelf-seksualisering' echter in vraag gesteld. Dit debat is de context voor deze studie die de discours of vertogen die verschijnen in online reacties op dit exemplarische voorval bestuderen en dit situeren binnen het ruimere sociale en culturele discours/verhalen over seksualiteit. Er wordt nagegaan welke positie vrouwen krijgen toegeschreven of kunnen opnemen binnen deze manieren van spreken en hoe autonomie daarin een plaats heeft. Er werden websites met reacties geïdentificeerd en reacties werden bestudeerd met een specifieke methode van discoursanalyse. Deze methode is erop gericht spreken te situeren binnen heersende machtsverhoudingen en de sociale en historische context van wat gezegd wordt en hoe deze context toelaat dat mensen zichzelf en anderen op een bepaalde manier zien in rekening te brengen. De bevindingen beschrijven verschillende 'narratieve repertoires' of manieren waarop het event geïnterpreteerd wordt en welke positie Miley Cyrus daarin wordt toegeschreven. Wat de auteurs opvalt is dat in alle interpretaties van wat ze tijdens dat optreden doet, dit nooit wordt beschreven als geadresseerd aan mannen en dat seksualisering wordt beschreven in termen van 'te vlug en te jong,' maar nooit binnen de man-vrouwverhouding.

Referentie: Lamb, S., Graling, K., Wheeler, E. E. (2013). 'Pole-ized' discourse: an analysis of responses to Miley Cyrus's Teen Choice Awards pole dance. *Feminism & Psychology*, 23, 163-183.

3. KWALITATIEF ONDERZOEK DEFINIËREN

Uit bovenstaande kan al blijken dat kwalitatief onderzoek en kwalitatieve data-analyse niet één methode of aanpak representeren. Eerder kunnen we het beschouwen als een veld van onderzoeksmethoden die een aantal eigenschappen delen, maar op andere vlakken ook heel verschillend kunnen zijn. In de literatuur zijn er dan ook heel wat definities te vinden van kwalitatief onderzoek waarvan we hier enkele definities van toonaangevende auteurs onder de loep nemen.

3.1. Denzin en Lincoln (2005)

Denzin en Lincoln zijn de auteurs die de verschillende edities van "The Sage Handbook of Qualitative Research" op hun naam schreven, één van de bekendste werken in het veld van kwalitatief onderzoek. Ze geven aan dat kwalitatief onderzoek steeds dient begrepen te worden binnen een complexe historische context en dat de invulling van wat kwalitatief onderzoek is dus ook steeds afhangt van de periode waarin we dit definiëren. Toch geven ze de volgende uitgebreide algemene, initiële definitie:

"Qualitative research is a situated activity that locates the observer in the world. It consists of a set of interpretive, material practices that make the world visible. These practices transform the world. They turn the world into a series of representations, including field notes, interviews, conversations, photographs, recordings, and memos to the self. At this level, qualitative research involves an interpretive, naturalistic approach to the world. This means that qualitative researchers study things in their natural settings, attempting to make sense of, or interpret, phenomena in terms of the meanings people bring to them.

Qualitative research involves the studied use and collection of a variety of empirical materials - case study; personal experience; introspection; life story; interview; artifacts; cultural texts and productions; observational, historical, interactional, and visual texts - that describe routine and problematic moments and meanings in individuals' lives. Accordingly, qualitative researchers deploy a wide range of interconnected interpretive practices, hoping always to get a better understanding of the subject matter at hand. It is understood, however, that each practice makes the world visible in a different way. Hence there is frequently a commitment to using more than one interpretive practice in any study. (Denzin and Lincoln, 2005, p.3-4)"

Hierin zien we een aantal belangrijke punten of eigenschappen van kwalitatief onderzoek verschijnen:

- Kwalitatief onderzoek wordt beschreven als een gesitueerde activiteit. Dit kunnen we begrijpen als een belangrijk kenmerk van kwalitatief onderzoek dat verwijst naar het lokale karakter, de gerichtheid op kennis die gesitueerd is binnen een bepaalde context eerder dan te pogen contextonafhankelijk onderzoek te doen. De context heeft dan ook altijd een belangrijke plaats in onderzoek, van bij het nadenken over een fenomeen dat je wil bestuderen tot het rapporteren van onderzoeksbevindingen.
- De onderzoeker wordt bovendien in de wereld die hij bestudeert gelokaliseerd. Dat impliceert dat hij geen volledige buitenstaander is, maar op één of andere manier deel uitmaakt van hetgeen hij bestudeert. Hier zien we een belangrijke eigenschap van kwalitatief onderzoek verschijnen die erover gaat dat de onderzoeker binnen kwalitatief onderzoek meestal beschouwd wordt als iemand die onvermijdelijk een invloed uitoefent en betrokken is in de studie en zijn bevindingen, eerder dan een objectieve observator te zijn. Hiermee wordt in verschillende methoden op een andere manier omgegaan, maar de subjectieve implicatie van de onderzoeker krijgt meestal wel een plaats in kwalitatief onderzoek. Dit zal ook nog aan bod komen in het meer

conceptuele tweede hoofdstuk van de syllabus.

- Uit de definitie blijkt ook dat er niet één kwalitatieve onderzoeksmethode is (cf. verwijzing naar veldnota's, interviews... als manieren om de wereld om te zetten in bestudeerbare data), maar dat deze wel gericht zijn op een beter begrip of het interpreteren van het fenomeen dat bestudeerd wordt en dit in termen van de betekenis die er door mensen zelf aan gegeven wordt. Betekenis en het perspectief van de participant (insider perspectief) staat dan ook centraal in kwalitatief onderzoek.
- Om dit te in kaart te brengen is het zo dat onderzoek veelal in naturalistisch contexten gebeurt en dat er vertrokken wordt vanuit de data zelf die onderzoekers bestuderen aan de hand van een hele range van interpretatieve methoden. Dit verwijst naar de verschillende methoden die er in het kwalitatieve onderzoeksveld zijn om data te interpreteren, begrijpen, beschrijven...
- Elk van die methoden laat andere aspecten van het bestudeerde fenomeen zien of laat toe het op een andere manier te benaderen (cf. 'each practice makes the world visible in a different way'). Dit impliceert dat er niet wordt vanuit gegaan dat er één ultieme beschrijving of begrip van een fenomeen is, maar vele manieren om ernaar te kijken en vele facetten die kunnen beschreven worden.

... maar evengoed een aantal zaken waarover in het veld best wel wat debat bestaat:

- In de definitie wordt de nadruk gelegd op het transformerende karakter van kwalitatief onderzoek (cf. "these practices transform the world"). Dit is echter geen algemene eigenschap van kwalitatief onderzoek, maar slechts een doel van specifieke kwalitatieve benaderingen die zich, zoals in het volgende hoofdstuk zal blijken, eerder situeren in een kritisch-ideologisch paradigma. Kwalitatieve onderzoekers die gericht zijn op begrijpen of beschrijven van betekenis en betekenisverlenende processen, op ervaringen van mensen hebben hiermee niet noodzakelijk als doel in te grijpen in de leefwerelden die ze bestuderen. Er zijn echter wel onderzoekers die expliciet trachten om met hun onderzoek de levensomstandigheden van minderheden te wijzigen of politieke standpunten in te nemen (bv. feministisch onderzoek). Langs de andere kant kunnen we de uitspraak in deze definitie ook interpreteren als een erkennen van de onvermijdelijke invloed van onderzoekers op diegene die ze bestuderen en in die zin laat onderzoek de onderzochte én de onderzoeker nooit helemaal onveranderd. De auteurs zelf lijken in hun werk echter meer van de eerste interpretatie van transformatie uit te gaan en daarmee vatten ze zeker niet het gehele veld van kwalitatief onderzoek.
- Op het einde van de definitie geven de auteurs aan dat omdat verschillende kwalitatieve benaderingen verschillende aspecten van de wereld zichtbaar maken, studies vaak gebruik maken van verschillende 'interpretatieve praktijken', of anders gesteld kwalitatieve analysemethoden, in de context van één studie. In de praktijk van kwalitatief onderzoek, en zeker binnen de psychologie, zien we dit echter niet zo vaak gebeuren. Veelal zien we, zoals in de meeste voorbeelden van onderzoek die we gaven, dat er van één perspectief of methode gebruik wordt gemaakt om een fenomeen en de

data te bestuderen. Soms gebeurt dit wel en uiteraard wordt eenzelfde fenomeen in verschillende studies vaak op verschillende manieren bestudeerd, maar het gebeurt eerder zelden dat dezelfde auteurs met verschillende brillen naar dezelfde data kijken. Dit neemt niet weg dat een dergelijke praktijk een heel rijke analyse kan opleveren, net omdat verschillende interpretatiemethoden of verschillende brillen om naar hetzelfde te kijken inderdaad verschillende zaken zichtbaar maken.

3.2. Creswell (2013)

Een andere veel geciteerd boek binnen het veld van kwalitatief onderzoek waar reeds heel wat edities van verschenen is het boek "Qualitative inquiry and research design: choosing among five approaches" van John W. Creswell. Hij geeft de volgende ruime definitie van kwalitatief onderzoek:

"Qualitative research begins with assumptions and the use of interpretive/theoretical frameworks that inform the study of research problems addressing the meaning individuals or groups ascribe to a social or human problem. To study this problem, qualitative researchers use an emerging qualitative approach to inquiry, the collection of data in a natural setting sensitive to the people and places under study, and data analysis that is both inductive and deductive and establishes patterns or themes. The final written report or presentation includes the voices of participants, the reflexivity of the researcher, a complex description and interpretation of the problem, and its contribution to the literature or a call for change (Creswell, 2013, p.44)"

Naast de reeds beschreven eigenschappen omtrent de focus op betekenis, naturalistische settingen, zien we hier ook enkele andere zaken verschijnen:

- De formulering in termen van een probleem(stelling) verwijst terug naar de algemene definitie van onderzoek.
- Deze definitie geeft wat meer aandacht aan het rapporteren en communiceren van onderzoeksbevindingen en hoe deze in kwalitatief onderzoek veel aandacht hebben voor het perspectief van participanten, maar ook voor de rol van de onderzoeker die zoals ook uit de vorige definitie bleek, een belangrijke plaats heeft in kwalitatief onderzoek.
- Het onderzoek en het rapporteren daarvan kan volgens deze definitie gericht zijn op een bijdrage aan de literatuur of een oproep zijn tot verandering. Het transformerende aspect van kwalitatief onderzoek wordt hier dus meer als één van de mogelijkheden gepresenteerd, eerder dan als vaste eigenschap van kwalitatief onderzoek.
- In de context van het belang van de rol van de onderzoeker wordt in deze definitie naar de term 'reflexiviteit' verwezen. Dit is een centrale term in kwalitatief onderzoek en zal doorheen de cursus op verschillende plaatsen terug verschijnen.
- Het gebruik van de term 'emerging' bij het beschrijven van het probleem bestudeerd wordt, verwijst een stuk naar het iteratieve karakter van kwalitatief onderzoek (zie ook het onderzoeksproces in deel twee van de cursus) waarbij de verschillende fasen

opnieuw kunnen doorlopen worden of aangepast worden in functie van wat verschijnt in de loop van het onderzoek.

- Tot slot wordt de data-analyse hier als inductief en deductief beschreven. We komen hier later op terug, maar het is alleszins belangrijk om te zien dat kwalitatief onderzoek misschien wel de nadruk legt op het vertrekken vanuit de data (inductie), maar dat het onvermijdelijk is dat er ook top-down vanuit theorie gekeken wordt (deductie) en dat er een heen en weer gaan tussen beiden is.

4. EIGENSCHAPPEN VAN KWALITATIEF ONDERZOEK

Uit bovenstaande definities kunnen we de belangrijkste en gerelateerde eigenschappen van kwalitatief onderzoek destilleren. Desalniettemin is het op basis van deze definities opnieuw duidelijk geworden dat niet alle eigenschappen voor elk kwalitatieve studie zullen opgaan. Het betreft dus een algemene karakterisering waarvan de verschillende elementen in meer of mindere mate in een bepaalde studie zullen aanwezig zijn.

4.1. Concepten en theorie gegrond in data (inductieve benadering)

Bij kwalitatief onderzoek worden ervaringen, gedrag, beleving en betekenisgeving van mensen onderzocht. Er zijn verschillende manieren om deze ervaringen en beleving te onderzoeken of om inzicht te krijgen in de manier waarop mensen betekenis geven. Het kan rechtstreeks aan mensen gevraagd worden, een onderzoeker kan mensen observeren, of er kunnen bestaande documenten of beelden gebruikt worden. Het systematische verwerken van al deze verzamelde data leidt tot het opbouwen van een verklarend kader of (theoretische) concepten.

Concrete voorbeelden en ervaringen dienen als basis en uitgangspunt voor het gaandeweg opbouwen van inzichtelijke resultaten. Er wordt dus in eerste instantie inductief gewerkt. Dit betekent dat de zaken die respondenten aanhalen, de basis van het onderzoek vormen. Ze zijn het fundament om de verdere analyse en verwerking op te baseren. Bij deze inductieve start van het onderzoek worden dus geen hypothesen opgesteld. De start van een kwalitatief onderzoek is heel open: de data bepalen en sturen veelal de verdere analyse. Het zijn de gegevens die bepalen welke beslissingen er genomen worden en wat precies onderzocht en geconcludeerd wordt. Kwalitatief onderzoek is hierdoor dynamisch. Door nieuwe gegevens kan de insteek van een onderzoek meer gefocust of bijgesteld worden.

Niet heel het kwalitatieve onderzoeksproces verloopt inductief. Wanneer er in de data een bepaalde structuur of interactie tussen concepten wordt gezien, kunnen nieuwe data ter verfijning en uitbreiding dienen. Op dat moment vormen de nieuwe data niet het uitgangspunt, maar wel een verifiëring van het tot dan toe opgebouwde inzicht in de data. Soms kan er ook voorafgaand heel wat theorie zijn die richting geeft om analyses te sturen. In al deze gevallen blijft er echter veel aandacht voor wat er in de data verschijnt en niet past binnen de reeds opgebouwde modellen of theorie.

4.2. Context is cruciaal

Mensen worden beïnvloed door de omgeving waarin ze leven. Familie, vrienden, collega's, de culturele of politieke context en andere omgevingsfactoren beïnvloeden de manier waarop mensen denken en handelen.

Omdat bij kwalitatief onderzoek gefocust wordt op belevingen, ervaringen en betekenisgeving van mensen, is deze context van groot belang. Om inzicht te krijgen in oorzaken of processen in beleving, of betekenisgeving van mensen, moet deze grotere context van het individu ook verkend worden. De onderzoeker probeert zich daarom in te werken om deze context uitvoeriger te bestuderen en te begrijpen. Op die manier probeert de onderzoeker de realiteit te benaderen en te begrijpen, zoals mensen zelf deze ervaren. Pas wanneer de onderzoeker voldoende zicht heeft op de context en omgeving waarbinnen mensen ageren, kunnen meningen en interpretaties geanalyseerd en verklaard worden.

Niet enkel de persoonlijke context, zoals bijvoorbeeld de job of opleidingsniveau van de mensen die deelnemen aan het onderzoek is van belang. Het sociaal netwerk (collega's, vrienden, kennissen) beïnvloedt de manier waarop mensen denken en handelen. Tenslotte is er ook een impact van maatschappelijke kenmerken (culturele normen en waarden, politieke context...). Onderzoekers trachten dus de totale context van het leven van de participanten en het bredere politieke en sociale kader van de bestudeerde cultuur mee te nemen. Hoe meer kennis de onderzoeker heeft van de context, hoe eenvoudiger het zal zijn de wereld te benaderen vanuit de participant zijn perspectief. Dit is uiteraard altijd een streven; dé volledige context van iemand kan nooit in zijn volledigheid in kaart gebracht worden. Bovendien toont het ook hoe uiteindelijk de context voor elke mens altijd een stuk uniek is: een unieke combinatie van contexten. Dit neemt niet weg dat bepaalde contexten gedeeld kunnen zijn of gemeenschappelijke elementen kan bevatten. Kwalitatief onderzoek tracht deze unieke dimensie in rekening te brengen door aandacht te hebben voor de context.

4.3. De mens als intentioneel en betekenisverlenend wezen

Omdat betekenis en hoe de mens, binnen zijn context, betekenis verleent centraal staat in kwalitatief onderzoek, staat het *insider perspectief* centraal. De onderzoeker gaat bijvoorbeeld niet bepalen welke antwoordcategorieën mensen mogen gebruiken om over iets te rapporteren (zoals bijvoorbeeld in een vragenlijst gebeurt), maar willen zoveel mogelijk ruimte maken om de betekenis die mensen aan ervaringen verlenen aan bod te laten komen.

De concepten 'emic' en 'etic' verwijzen naar twee verschillende onderzoeksbenaderingen binnen de sociale wetenschappen (zie ook volgend hoofdstuk). Het gaat concreet om een verschillende opvatting over enerzijds welk perspectief er wordt ingenomen door de onderzoeker en anderzijds welke rol participanten hierbij spelen. Nadat deze opdeling oorspronkelijk enkel werd gebruikt in de linguïstiek en de antropologie, namen ook andere disciplines deze benadering op.

- Een **emic perspectief** (soms ook insider- of bottom-up perspectief genoemd) neemt

het perspectief en de woorden van participanten als startpunt. Bij het gebruiken van een emic benadering probeert de onderzoeker alle eigen vooronderstellingen of eigen theoretische kennis uit te schakelen. Op deze manier spreken de data, en kunnen aan de hand van de data thema's, patronen en concepten blootgelegd worden.

- Een **etic perspectief** (ook wel outsider- of top-downperspectief genoemd) veronderstelt dat de onderzoeker eerder reeds bestaande theorieën, hypothesen en concepten als uitgangspunt neemt. Het startpunt is een bestaande theorie of een bestaand theoretisch kader. De onderzoeker kan vervolgens nagaan of deze ook toepasbaar is bij een nieuwe setting of populatie.

Bij kwalitatief onderzoek wordt de werkelijkheid vooral vanuit het emic perspectief benaderd. Door kwalitatief onderzoek wil men de wereld bekijken zoals de participanten dit doen. Er wordt nagegaan wat er zich in de beleving van respondenten afspeelt, welke processen er plaatsvinden en welke betekenis hieraan wordt gegeven. Het gaat dus niet louter om een beschrijving van de wereld van de respondenten, maar ook om inzicht in processen en interacties die zich in dit belevingsperspectief voordoen. De onderzoeker probeert theoretische assumpties aan de kant te zetten, en op die manier de participanten en data te laten spreken.

In de praktijk zal elk onderzoek gaandeweg afwisselen tussen een emic en etic perspectief. Het emic perspectief blijft het uitgangspunt, maar gaandeweg verbindt de onderzoeker de verschillende perspectieven van de participanten, onderzoekt en vergelijkt deze systematisch, en bouwt zo bepaalde concepten op. Deze wisselwerking tussen het aannemen van het emic en het etic perspectief, helpt de onderzoeker om tot abstractie te komen.

Voorbeeld

Een onderzoek richt zich op de manier waarop studenten bepaalde vakinhouden tijdens stage-ervaringen leren. Studenten worden geïnterviewd en beschrijven hun ervaringen als 'het leren van hun vak door het observeren van anderen', een manier van verwoorden die veel studenten herkennen en gebruiken. Deze manier van verwoorden kan gezien worden als het aannemen van een emic perspectief. Vanuit een etic perspectief echter, zullen dergelijke beschrijvingen bijvoorbeeld begrepen worden als 'professionele socialisatie'. Een hoger niveau van abstractie wordt dus, gebaseerd op inductieve inhoud, bereikt.

4.4. Taal als sleutel

De mens, als betekenisverlenend wezen, is ten gronde aangewezen op de taal als medium om betekenis te verlenen. Taal is de context waarin we als mens mens worden, we worden gevormd door taal en construeren onze werkelijkheid via taal. Hoe we deze construeren wordt ook bepaald door de taal waarin we leven. Zo is bijvoorbeeld sneeuw voor ons

sneeuw, terwijl voor Inuit (de oorspronkelijke bewoners van Groenland en Canada) die heel wat verschillende woorden voor sneeuw hebben, sneeuw op een andere manier bestaat en wordt waargenomen. Zelfs onze cognitieve vermogens (bv. om ons ruimtelijk te oriënteren of te rekenen), onze ideeën over wat goed en fout is, enzoverder worden bepaald door onze taal (Boroditsky, 2011). Deze fundamentele invloed van taal op onze ervaring van de werkelijkheid toont al hoe cruciaal ze is en dat taal een belangrijke context is voor elk onderzoek.

Taal kunnen we hier ruim interpreteren. We leven in een narratieve, talige context en we verlenen betekenis aan de hand van verhalen (Bruner, 1990). Verhalen en narratieven verschijnen niet enkel in woorden, maar bijvoorbeeld ook in alle vormen van kunst (beeldende kunst, muziek...). Taal is bovendien niet eenduidig. Waar we bij schilderijen en poëzie makkelijk erkennen hoe deze op vele manieren kunnen geïnterpreteerd worden en dat er bovendien geen ultieme juiste interpretatie mogelijk is, wordt dit bij gewoon taalgebruik veel minder erkend. Taal is echter fundamenteel meerduidig en dat maakt dat we ze niet kunnen bestuderen zoals een machine of computer waar enen en nullen absoluut bepalend zijn. Taal - in al zijn vormen- vormt dus de toegangspoort tot het bestuderen van het psychisch functioneren van de mens, maar vereist ook dat we rekening houden met zijn meerduidigheid, metaforische kwaliteiten... Dit staat dan ook centraal in kwalitatief onderzoek dat bij uitstek een narratieve benadering is die meervoudige perspectieven erkent en zelfs als uitgangspunt neemt.

Data in kwalitatief onderzoek zijn door de band genomen narratief, vaak verbaal, maar even goed kan het gaan om beelden, schilderijen, foto's... Toch worden deze als narratief benaderd. Ook in de rapportage van onderzoek is het narratieve of verhalende aspect heel kenmerkend. Hoe deze data benaderd worden, verloopt echter op heel wat verschillende manieren. Narratieven kunnen eerder inhoudelijk bestudeerd worden waarbij wordt nagegaan welke thema's bijvoorbeeld verschijnen in wat iemand vertelt. Ze kunnen daarnaast ook meer structureel beschouwd worden: hoe maakt iemand gebruik van taal om iets over te brengen bijvoorbeeld, of hoe wordt een narratief opgebouwd en wat kunnen we daaruit leren over de positie die iemand in zijn verhaal inneemt? Verschillende kwalitatieve onderzoeksmethoden nemen hier dus een andere positie in of hebben een verschillend doel. In deze cursus worden in het hoofdstuk rond data-analyse enkele veelgebruikte methoden behandeld, maar er zijn nog heel wat andere methoden.

4.5. Onderzoek in naturalistische contexten

Kwalitatief onderzoek wil inzicht verwerven in ervaringen, meningen en betekenissen van participanten, in hoe mensen hun wereld begrijpen en/of construeren. Om het perspectief van participanten te leren kennen, wordt onderzoek gevoerd in en over hun dagelijks leven. Op die manier is kwalitatief onderzoek ook 'naturalistisch onderzoek'. De onderzoeker moet dus de leefwereld van de participanten leren kennen. In de literatuur wordt dit idee aangeduid met 'immersion'. De onderzoeker treedt als het ware binnen in het alledaagse leven van de participanten. De onderzoeker probeert dus zo goed mogelijk het dagelijkse leven van de participanten te leren kennen om hun kijk op hun realiteit te

proberen weer te geven. Op deze manier wordt de onderzoeker als het ware ondergedompeld in hun leefwereld.

De beste manier om een groep, subcultuur, setting of levenswijze te begrijpen is er zelf ook deel van uit te maken, om op die manier ook zicht te krijgen op interacties, ervaringen en dynamieken. Dit kan heel letterlijk aan de hand van participerende observatie (zie ook hoofdstuk over dataverzameling), maar heeft ook een bredere betekenis. Het gaat ook om het luisteren en kijken naar de participanten en proberen de wereld uit hun perspectief te leren kennen (cf. het aannemen van het emic perspectief).

Een kwalitatieve onderzoeker benadert het bestudeerde onderzoeksthema als het ware als een naïeve observator. Een buitenstaander kan de vanzelfsprekendheden doorprikken die als insider moeilijk waarneembaar zijn. Dingen die voor participanten vanzelfsprekend zijn, zijn dit net niet voor de onderzoeker. Door als buitenstaander en vreemde deze vanzelfsprekendheden te detecteren, te bestuderen en te ontrafelen, komt de onderzoeker tot een diepgaander inzicht in het onderzoeksobject.

4.6. Nadruk op rijke beschrijvingen

Omwillen van de manier waarop bestudeerde fenomenen benaderd worden en het in kaart willen brengen van het perspectief van participanten, wordt in kwalitatief onderzoek veel aandacht besteed aan een rijke beschrijving of 'thick description'. Het concept 'thick description' vindt zijn oorsprong in de antropologie. Dit concept betekent dat een volledige en diepgaande beschrijving van het onderzoeksproces, de onderzoekscontext, en de onderzoeksresultaten onontbeerlijk is, en voor antropologisch onderzoek is een dergelijke gedetailleerde en breedvoerige beschrijving belangrijk. Het verkrijgen/construeren van een 'thick description' is gaandeweg in elke vorm van kwalitatief onderzoek een vereiste geworden.

Thick description houdt dus in dat er op een gedetailleerde manier, conceptuele structuren en betekenissen worden beschreven. Dit in tegenstelling tot thin description, die louter feitelijk is, en geen interpretatie inhoudt. Thin description is onvoldoende om een cultuur te benaderen, en ook misleidend. De exacte betekenisgeving die culturen vormt, is pas te achterhalen na het uitgebreid bestuderen van onderlinge verbonden structuren. Er wordt meer beschreven dan feiten, ook ervaringen, emoties en betekenissen van acties worden opgenomen in de analyse. Binnen kwalitatief onderzoek is thick description dus een vereiste geworden. In het weergeven van onderzoeksbevindingen gaat het niet om een feitelijke beschrijving, maar wordt gezocht naar diepgang waarbij ook patronen en structuren gezocht worden. Om dit te kunnen doen, is een gedetailleerde, en diepgaande beschrijving noodzakelijk.

4.7. Belang van de rol van de onderzoeker

Een kwalitatieve onderzoeker treedt binnen in de leefwereld van de participanten. Dit is noodzakelijk om hun perspectief te leren kennen en het kwalitatief onderzoek vorm te geven. De onderzoeker is een betrokken mede-actor, geen niet-betrokken buitenstaander. Alleen al die beweging zorgt ervoor dat de onderzoeker zelf ook 'beïnvloedt'.

Een onderzoeker moet zich dus bewust zijn van de invloed die hij of zij uitoefent op het onderzoek. De onderzoeker wil de gedachten en emoties van de participanten leren kennen zoals zij deze ervaren. Om dit te bereiken, probeert de onderzoeker de belevingswereld van de participant zo open mogelijk te benaderen. Eigen veronderstellingen worden losgelaten, terwijl er tegelijkertijd een erkenning is van het feit dat er als onderzoeker onvermijdelijk een invloed uitgeoefend wordt. Hierbij zijn vooral de relatie tussen de onderzoeker en het onderzoeksthema, en de relatie tussen de onderzoeker en de participanten van belang.

Enerzijds start een onderzoeker een onderzoek altijd met bepaalde vooronderstellingen. Dit kan reeds verschijnen in de keuze voor een onderzoeksthema dat voor een stuk subjectief is ingegeven; eigen ervaringen kunnen aan de basis liggen van een interesse voor een bepaald onderwerp. Verder zorgt ook de eigen opleiding, theoretische achtergrond, literatuur... voor vooronderstellingen waarmee een onderzoeker aan een studie begint. Er wordt getracht om hier bewust mee om te gaan en over te reflecteren (reflexiviteit) en de invloed op participanten hiervan zoveel mogelijk te beperken (bracketing of het tussen haakjes plaatsen van eigen vooronderstellingen). Hierop wordt verder ingegaan in hoofdstuk 7. Reflexiviteit is algemeen een belangrijk begrip in kwalitatief onderzoek en gaat over een bewuste analyse van de eigen rol en invloed als onderzoeker doorheen het gehele onderzoeksproces.

Het belang van de onderzoeker verschijnt daarnaast ook heel sterk in de relatie met participanten. Omwille van de aard van kwalitatief onderzoek staat de onderzoeker veel dichterbij de participanten en is er een wederzijds vertrouwen noodzakelijk om zinvol onderzoek mogelijk te maken. De onderzoeker heeft hier een belangrijke taak in het creëren van een context waarin vertrouwen en veiligheid ervaren worden door de participanten zodanig dat deze ervaringen en belevingen kan verwoorden en delen met de onderzoeker. Logischerwijs vraagt dit dan ook sociale en gespreksvaardigheden van de onderzoeker en een steeds bewust zijn van de ethische dimensie van zijn werk.

5. KWALITATIEF EN KWANTITATIEF ONDERZOEK: VERENIGBAAR OF NIET?

5.1. De verschillen...

Eigenschappen van kwantitatief en kwalitatief onderzoek tegenover elkaar plaatsen is een precare onderneming en draagt onvermijdelijk het gevaar in zich van simplificering en nodeloze polarisering. Toch zijn er globaal genomen wel fundamentele verschillen die door Bryan (2016, p. 401) worden samengevat in onderstaande tabel.

We zien hier duidelijk hoe de eigenschappen van kwalitatief onderzoek die we hierboven beschreven hebben terugkeren en tegenover eigenschappen van kwantitatief onderzoek geplaatst worden die veelal een heel andere insteek hebben. Zoals in volgende hoofdstuk verder zal uitgewerkt worden hangen deze eigenschappen samen met onderliggende meer abstracte wetenschapsfilosofische vooronderstellingen, of ook wel: de basisaannames over de wereld/realiteit en hoe we deze kunnen kennen.

Kwantitatief onderzoek	Kwalitatief onderzoek
Cijfers	Woorden
Perspectief van de onderzoeker	Perspectief van de participanten
Onderzoeker afstandelijk	Onderzoeker betrokken
Theorie testen	Theorie bouwen
Statisch	Proces
Gestructureerd	Ongestructureerd
Generalisatie	Contextueel begrijpen
'Harde', 'betrouwbare' data	Rijke, 'diepe' data
Macro	Micro
Gedrag	Betekenis
Artificiële settings	Naturalistische settings

Het meest voor de hand liggende als we kwantitatief en kwalitatief onderzoek willen karakteriseren is te verwijzen naar het gebruik van cijfers versus woorden als data. Kwantitatieve onderzoekers trachten zaken te meten terwijl kwalitatieve onderzoekers gebruik maken van woorden in het bestuderen en beschrijven van het fenomeen. In veel studies is dit een duidelijk onderscheid, maar regelmatig wordt de grens ook vager. Als in een kwalitatieve studie bijvoorbeeld geteld wordt hoe vaak een thema voorkomt in verschillende groepen, worden er ook cijfers gebruikt en komen we op de grens tussen beide benaderingen.

In kwantitatief onderzoek is het de onderzoeker die sterk bepalend is voor alles wat betreft de onderzoeksvraag, hoe ze onderzocht wordt, welke vragen en

antwoordmogelijkheden de participanten krijgen en zo verder. Langs de andere kant, staat in kwalitatief onderzoek het perspectief van de participant veel centraler: de onderzoeker wil weten hoe de participant zelf naar iets kijkt, wat hij of zij belangrijk vindt en zo verder.

Deze focus op het begrijpen van het perspectief van participanten zelf, brengt met zich mee dat de onderzoeker ook meer betrokken is bij de participanten en hun leefwereld, terwijl in kwantitatief onderzoek de onderzoeker een meer afstandelijke rol speelt. Soms heeft de onderzoeker zelfs geen contact met participanten, zoals bijvoorbeeld bij een online vragenlijst, maar ook als er wel contact is wordt veelal getracht dit te beperken vanuit het idee dat dit belangrijk is om de objectiviteit te waarborgen.

In kwantitatief onderzoek wordt vaak vertrokken vanuit hypothesen afgeleid uit theorie waarvoor dan bepaalde instrumenten gebruikt worden om concepten uit de hypothesen te meten en de hypothese dan te kunnen toetsen. In kwalitatief onderzoek is het open karakter van het onderzoek er vaak meer op gericht om op basis van data concepten te ontwikkelen en theorie op te bouwen. Dit hangt samen met de klemtoon op respectievelijk deductie en inductie (zie ook verder). In geen van beide benaderingen is dit echter absoluut (zie ook verder).

Door de focus op relaties tussen variabelen wordt kwantitatief onderzoek wel eens beschouwd als een meer statische benadering van de sociale werkelijkheid. Verbanden en veranderingen over de tijd worden mechanistisch benaderd terwijl kwalitatief onderzoek zich net meer focust op hoe processen zich ontfouwen over de tijd en hoe deze onderling gerelateerd zijn.

Een dergelijke focus op processen gaat samen met een meer ongestructureerde aanpak omdat er meer ingespeeld wordt op veranderende contexten en op wat verschijnt in de data. In kwantitatief onderzoek wordt langs de andere kant eerder gefocust op vooraf bepaalde en precies gedefinieerde concepten en variabelen en verloopt het onderzoek typisch veel sterker gestructureerd.

Een dergelijke gestructureerde onderzoeks aanpak beoogt veelal om conclusies te kunnen veralgemenen naar de gehele populatie. Kwalitatief onderzoek daarentegen gaat er meer vanuit dat een begrip van ervaringen, gedrag, overtuigingen, ... slechts mogelijk is binnen de context waarin het onderzoek wordt uitgevoerd.

De precisie die verondersteld wordt bij kwantitatieve metingen, wordt verondersteld te leiden tot harde, betrouwbare data in de zin dat ze robuust en niet ambigu zijn. De contextuele aanpak van kwalitatieve benadering streeft dan weer eerder naar rijke data waar meerduidigheid wel aanwezig is.

Er wordt vaak vanuit gegaan dat kwantitatief onderzoek gezien zijn aanpak gericht is op het onderzoeken van sociale fenomenen en relaties tussen variabelen op grote schaal, terwijl kwalitatieve onderzoekers meer bezig zouden zijn met kleinere aspecten van de sociale realiteit.

Samenhangend met de gerichtheid op meten en verbanden tussen variabelen wordt gesuggereerd dat kwantitatieve onderzoekers eerder gericht zijn op gedrag (observeerbaar) en kwalitatieve onderzoekers meer op de betekenis ervan.

Tenslotte wordt kwantitatief onderzoek meer geassocieerd met artificiële (experimentele) settingen die meer controleerbaar zijn en kwalitatief onderzoek met onderzoek in de natuurlijke context waar mensen leven (en die dus minder controleerbaar is).

5.2. De gelijkenissen...

Ondanks grote verschillen tussen kwantitatief en kwalitatief onderzoek die er zeker zijn en zoals ook in volgend hoofdstuk duidelijker zal worden, vaak gegrond zijn in fundamenteel andere uitgangspunten of verschillende doelen, is het onderscheid zeker niet absoluut. Bovendien is zowel kwantitatief als kwalitatief onderzoek gericht op een aantal gemeenschappelijke doelen (Bryan, 2016, p. 402):

- Data-reductie

In elke vorm van onderzoek worden er data verzameld, of dat nu woorden zijn via interviews, observaties of cijfers via antwoorden op vragenlijsten. Dat zijn steeds op één of andere manier te veel data om als dusdanig te kunnen weergeven. Om tot conclusies te komen moeten deze data dus steeds op één of andere manier gereduceerd worden. Als je bij vele mensen een vragenlijst afneemt, wil je iets kunnen zeggen over gemiddelde scores of een verband tussen twee scores. Daarvoor bereken je bijvoorbeeld een gemiddelde, wat al die individuele scores reduceert tot één gemiddelde score. Maar ook als je een aantal interviews afneemt, waarbij je heel wat materiaal hebt waarin je bijvoorbeeld gaat kijken naar wat gemeenschappelijke thema's zijn. Ook hiermee breng je al die verschillende vormgevingen van een thema terug tot één overkoepelend idee. Data-reductie is dus met andere woorden steeds onvermijdelijk deel van elke studie en vereist dat de onderzoeker met de data aan de slag gaat om tot een interpretatie en conclusie te komen.

- Beantwoorden van onderzoeksvragen

Elke vorm van onderzoek tracht één of een aantal vragen te beantwoorden die het vertrekpunt van de studie vormen. Zonder vragen geen onderzoek, noch (partiële) antwoorden. De aard van de vragen en de mate waarin ze specifiek dan wel open zijn, verschilt tussen studies en tussen kwantitatief en kwalitatief onderzoek, maar een vraag die ergens gerelateerd is aan onze sociale, menselijke wereld is algemeen.

- Relateren van data-analyse aan onderzoeksliteratuur

Elke vorm van onderzoek, kwantitatief en kwalitatief brengt zijn bevindingen in relatie tot de literatuur die gerelateerd is aan het onderwerp van de studie. Ze worden met andere woorden gesitueerd ten aanzien van de bestaande literatuur (zie ook de rol van theorie en de plaats van een literatuurstudie in kwalitatief onderzoek in hoofdstuk 3).

- Variatie blootleggen/begrijpen

Onderzoek is er in het algemeen op gericht om verschillen/variantie tussen mensen te exploreren en te begrijpen welke zaken samenhangen met deze variatie. De manieren waarop dit gebeurt, kan echter sterk verschillen.

- Vermijden van bewuste vertekening

Er zijn vandaag de dag nog weinig onderzoekers die vertrekken van de visie dat een onderzoeker een volledig objectieve toeschouwer van de werkelijkheid kan zijn. De mate waarin deze invloed erkend wordt, verschilt wel (zie ook hoofdstuk 2). In elke vorm van onderzoek zal echter geprobeerd worden om bewuste fouten of vertekening te vermijden. Ook al staat in kwalitatief onderzoek de invloed en rol van de onderzoeker meer centraal, ook daar is het niet de bedoeling dat de onderzoeker bewust zaken anders of verkeerd gaat voorstellen.

- Belang van transparantie

In elk onderzoek tracht men zo transparant of helder mogelijk te beschrijven welke onderzoeksprocedures gevolgd werden om duidelijk te maken hoe er tot bepaalde bevindingen gekomen werd. Dit is erg belangrijk om lezers toe te laten de overtuigingskracht van conclusies in te schatten en de kwaliteit van een studie te bepalen. Dit is niet steeds en overal het geval (geweest), maar het belang van transparantie wordt algemeen aanvaard.

5.3. Complementariteit of niet...

De opsplitsing in kwantitatief en kwalitatief onderzoek is enerzijds bruikbaar omdat het verschillende onderzoekstijlen of benaderingen aanduidt. Anderzijds is elke opsplitsing ook altijd een reductie van een complexere werkelijkheid en zijn de grenzen tussen de twee niet altijd zo scherp te stellen. Hoe categoriseren we bijvoorbeeld inhoudsanalyses van interviews waarbij gebruikte categorieën geteld worden of software gebruikt wordt om taal te analyseren? Toch blijft deze opdeling een veel gebruikte en voor de meeste studies ook een zinvolle opdeling om verschillende uitgangspunten te verhelderen. Over hoe kwantitatief en kwalitatief onderzoek samen kunnen gaan zijn de meningen echter verdeeld. Zoals kwalitatief onderzoek niet één methode is, maar we eerder kunnen spreken van een kwalitatieve attitude (cf. Marecek, 2005), is er ook bij kwantitatief onderzoek sprake van verschillende benaderingen van data. Dit heeft een impact op de mate waarin en hoe kwalitatief en kwantitatief onderzoek verenigbaar zijn.

Algemeen kunnen we in de literatuur twee brede standpunten onderscheiden. Enerzijds een **principiële standpunt** dat het samengaan sterk problematiseert en anderzijds een meer **pragmatisch standpunt** dat ervan uitgaat dat ze elk hun bijdrage leveren en dat ze op die manier aanvullend kunnen zijn. Dit laatste culmineert in de recente aandacht voor wat we de mixed-method benadering noemen.

Marecek (2005) argumenteert dat de stelling dat kwalitatieve en kwantitatieve methoden als complementair kunnen beschouwd worden, vertrekt van het foutieve idee dat deze methoden niet meer zijn dan een soort neutrale technologieën. Elke methode of benadering vertrekt echter van een reeks a priori assumpties of vooronderstellingen die

verstrekken effecten hebben. In die zin stelt ze, is de kwalitatieve onderzoeksattitude met zijn narratieve benadering van de werkelijkheid, zijn inbedding in een historische, sociale en culturele context, de aandacht voor de leefwereld van de mensen die bestudeerd worden en de reflexieve benadering van zowel onderzochte en onderzoeker als intentionele en betekenisverlenende wezens, fundamenteel verschillend van de mechanisch-technologische aanpak van conventionele kwantitatieve methoden in de psychologie. Vanuit deze benadering wordt er namelijk op een heel andere manier naar kennis, waarheid, betrouwbaarheid... gekeken. Bovendien is het maar de vraag hoe we in een studie waar beide methoden gecombineerd worden divergerende resultaten moeten begrijpen, i.e., beiden methoden leveren veelal verschillende of zelfs tegengestelde bevindingen op die moeilijk te integreren zijn en de vraag hoe hiermee om te gaan is niet eenvoudig te beantwoorden.

Voorbeeld

In een studie naar de attitudes omtrent vrouwenbesnijdenis bij Bedoeïnen vrouwen aan de hand van vragenlijsten bleek dat deze vrouwen genitale operaties aanvaardden en het niet verbonden aan negatieve effecten. Tijdens ongestructureerde interviews echter, waar vrouwen in hun eigen woorden over deze ervaring spreken, blijken heel wat verstorende en negatieve psychologische en sociale gevolgen van de procedure (Marecek, 2005, p. 52-53)

Wat deze auteur, en met haar heel wat anderen in de literatuur, dus besluit is dat de verenigbaarheid van deze methoden geen evident gegeven is en **princiepelijk** problematisch is. Het gaat bovendien niet over de vraag welke methode tot resultaten leidt die meer waar zijn, maar over de vraag in welk soort waarheid ze geïnteresseerd zijn. Dit standpunt is gebaseerd op de verschillende wetenschapsfilosofische uitgangspunten van beide benaderingen wat aan bod komt in het volgende hoofdstuk.

Een meer **pragmatisch** standpunt stelt dat verschillende onderzoeksvragen verschillende onderzoeksmethoden vereisen en dat deze elkaar in die zin aanvullen. Het gaat dus eerder uit van de praktische bruikbaarheid van verschillende methoden ten aanzien van verschillende problemen en zet de wetenschapsfilosofische assumpties minder op de voorgrond. Bovendien wordt het absolute onderscheid tussen kwantitatief en kwalitatief onderzoek vanuit dit standpunt meer genuanceerd. Vaak is het zo dat kwantitatief onderzoek vanuit een natuurwetenschappelijk model vertrekt en kwalitatief onderzoek vanuit een meer interpretatieve/narratieve benadering, maar dit is niet absoluut. Beide benaderingen vallen niet één op één samen met respectievelijk kwantitatief en kwalitatief onderzoek (zie hoofdstuk 2). Er is dus geen determinerende relatie tussen bepaalde wetenschapsfilosofische aannames en kwalitatieve of kwantitatieve methoden, al is er wel een duidelijk affiniteit. Deze meer pragmatische benadering van onderzoeksmethoden die de aandacht vestigt op de niet altijd heldere grenzen tussen beide benaderingen krijgt een expliciete plaats binnen de hele **mixed-**

method benadering die vandaag de dag heel wat aandacht krijgt in de psychologie. Vanuit dit perspectief wordt nagedacht over de verschillende manieren waarop kwantitatieve en kwalitatieve methoden binnen één studie kunnen gecombineerd worden (Creswell & Plano Clark, 2011). Het valt echter buiten het opzet van deze cursus om dieper op deze designs in te gaan.

Beide standpunten raken iets belangrijks aan en hebben goede argumenten om hun visie te verdedigen. Er zijn inderdaad veelal fundamentele tegenstellingen tussen de uitgangspunten van verschillende benaderingen, maar anderzijds leveren ze beiden een belangrijke bijdrage tot het verwerven van kennis in de psychologie. Bovendien kunnen ook de cijfers van kwantitatief onderzoek op verschillende manieren bekeken worden. Het volgende hoofdstuk zal toelaten verder na te denken over dit vraagstuk.

6. OEFENING

Kies zelf één van de artikels die op Ufora als voorbeeld worden aangeboden en denk na over de volgende vragen.

- Wat vind je zelf van deze studie? Waarom vind je ze al dan niet interessant?
- Welke eigenschappen van onderzoek in het algemeen en kwalitatief onderzoek in het bijzonder zie je verschijnen?
- Hoe zie je deze eigenschappen verschijnen?
- Vind je het moeilijk of makkelijk om deze eigenschappen aan te duiden? Kan je concreet maken waar ze verschijnen?
- Lijkt deze studie jou te getuigen van een pragmatisch dan wel een principiële standpunt ten aanzien van mixed-method onderzoek? Waarom?

Verplichte literatuur bij hoofdstuk 1

Wertz, F. J. (2014). Qualitative Inquiry in the history of psychology. *Qualitative Psychology, 1*, 4-16.

Qualitative Inquiry in the History of Psychology

Frederick J. Wertz
Fordham University

Despite the importance and ubiquity of qualitative inquiry, a comprehensive account of its history in psychology has not been written. Phases and landmark moments of qualitative inquiry are evident in variations that range from informal, implicit, and unacknowledged practices to philosophically informed and scientifically sophisticated methodologies with norms and carefully specified procedures. After the founding of psychology in 1879, qualitative inquiries were conducted by Wilhelm Wundt, Sigmund Freud, and William James, who assumed their scientific status. During the 20th century, with a rising emphasis on hypothesis testing by means of quantification, psychologists continued to use qualitative practices but did not include them in general accounts of scientific research methods. Although Gordon Allport (1942) called for bold innovation and an increasingly rigorous accountability, a delay in the systematic development of qualitative methodology took place even as practices continued to yield fruitful research in work such as Flanagan (1954); Maslow (1954, 1959), and Kohlberg (1963). Only between the late 1960s and 1990 did phenomenologists, grounded theorists, discourse analysts, narrative researchers, and others articulate and assert the general scientific value, methodologies, and applicable tools of qualitative inquiry in psychology. Between the 1990s and the present, a revolutionary institutionalization of qualitative methods has taken place in publications, educational curricula, and professional organizations. Examples of ground breaking, well-known psychological research using qualitative methods have begun to be examined by research methodologists. The historical study of qualitative methods offers a treasure trove for the growing comprehension of qualitative methods and their integration with quantitative inquiry.

Keywords: qualitative research methods, history of psychology, philosophy of science, phenomenology, grounded theory

Qualitative inquiry has been practiced from long before the establishment of psychology as an independent science and predates the current organization of knowledge into the various sciences, humanities, arts, and professions. An interdisciplinary cross-fertilization of qualitative methods continues to flourish today.

A rough sketch of a history of qualitative inquiry in psychology might differentiate phases from the founding of psychology to the present. This sketch, the aim of this article, highlights landmark events as an invitation to appreciate and identify some crucial contributions rather than to bring any closure to what is historically important. Some examples of psy-

chology conducted before the term “qualitative research” entered our vocabulary are presented in order to illustrate the potential of historical exploration of the hidden treasures of this field for contributing to research methods of the future.

It is misleading to speak of “the” history of qualitative inquiry in light of the diversity and complexity of the field, which is virtually coextensive with psychology itself. The genealogy of qualitative research is not well represented by a tree with roots denoting precursors, a single trunk depicting a great inventor/pioneer, and many large and smaller branches extending in directions signifying the progress of followers to their most recently budding contributions. Rather, qualitative methods in psychology are better represented as an expansive forest with many trees of various ages and distances from each other, some growing symbiotically, some competing for sunlight and others ascending in

Correspondence concerning this article should be addressed to Frederick J. Wertz, Department of Psychology, Dealy 226, Fordham University, Bronx, NY 10458. E-mail: wertz@fordham.edu

isolation as they rise from subterranean root systems that intermingle in an invisible community from common and different kinds of nourishing soil.

Qualitative inquiry is ubiquitous because of its fundamental necessity and place in the enterprise of science and indeed knowledge of any sort. The logic and practice of empirical science requires evidence, and the determination of its relevance and validity requires qualitative knowledge and judgment. The equation of science with hypothesis testing has led to an emphasis on measurement issues and statistical reasoning, with little attention to inductive, interpretive, and other rational means of defining constructs, even though qualitative inquiry is a crucial and indispensable part of all scientific research (see Osbeck, this volume). Qualitative inquiry and knowledge can range from being highly implicit and taken for granted, even free-wheeling and unsystematic, to being rigorously established and accounted for with philosophical support and specially designed, critically evaluated research procedures. The present examination focuses primarily on the self-conscious and deliberate scientific practice of qualitative research.

A Broad Historical Sketch

As with any scientific practice, the determination of problems, the constitution of data, the procedures of analysis, and the formation of conceptualizations are practiced by pioneers before they are formulated as means of inquiry, including norms and methodology that are codified, specified, and communicated in the education of new generations of scientists. Deliberate qualitative inquiry in psychology began and proceeded in the work of diverse practitioners long before it became a topic of scholarship in its own right. Giorgi (2009) traced the practice of descriptive research in nonclinical areas in the work of Wilhelm Wundt, Alfred Binet, the Würzburg school, John Watson, the Gestalt school, Wilhelm Stern, Jean Piaget, and Frederic Bartlett. He introduced a virtually unknown manual on qualitative experimentation by E.B. Titchener and reviewed five holistic approaches to psychological research at the time of the Weimar Republic, none of which survived World War II in Europe: Gestalt psychology, Wilhelm Stern's personalistic psychology, Felix

Krüger's *Ganzheitspsychologie* (integral or holistic psychology), David Katz's phenomenological school, and Edward Spanger's *Verstehenpsychologie* (psychology of understanding; Giorgi, 2009). More than 60 years of such practice transpired after psychology became an autonomous scientific discipline in 1879, before there was a call by Gordon Allport in 1942 to account for their procedures and norms for psychology as a whole. Even after this call, almost 30 years passed before concerted efforts were undertaken to formulate general qualitative methodologies for psychology. These achievements began in the 1970s and 1980s with the help of sophisticated philosophies of science. The word "qualitative," as a descriptor of psychological research, entered scientific parlance in the 1980s and began to appear in professional journals with regularity only since the 1990s (Rennie, Watson, & Monteiro, 2002). Finally, in the last two decades, these methods and methodologies have begun to be widely disseminated in journals and books, to be the basis for the formation of scientific organizations, to enter educational curricula, and thereby to gain prominence in the field of psychology. Even now, however, there appear to be as many questions as answers. Most psychologists lack knowledge in this area because the recent institutionalization has barely begun and has not yet been integrated into the educational curriculum, scientific practices, and achievements of most psychologists, who remain uninformed of the advances of qualitative psychology over the last 40 years. The present time appears to be a crucial one for increasing the inclusion and integration of qualitative inquiry in the field of psychology.

The Practice of Qualitative Inquiry With Implicit or Unacknowledged Methods

Qualitative inquiry can certainly be traced back to ancient times in the work of Aristotle. In recent history, the qualitative tradition of naturalism was developed and applied in psychology by Darwin (1871, 1872), in his classic comparative investigations of emotions and moral sense. The tradition of case history, as a means of establishing general knowledge, had long been employed in medicine when Freud used it in his research on psychopathology (Breuer & Freud, 1895). Clinical and applied

areas of psychology have made extensive and soundly rational, methodical use of description and many forms of qualitative inquiry, both in clinical, educational, and industrial-organizational practices and in the research serving professional activities. Much of this work has gone under the radar of scholarship on methods of inquiry in academic psychology. Historical and methodological investigation of qualitative work in psychological practice and applied research is necessary for a comprehensive treatment of qualitative inquiry in psychology. Although the official founding of psychology in 1879 is marked by the first psychological laboratory, Wundt's experimental work was only a part of the psychology he conceived and practiced. Recent historians (Danziger, 1983, 2001a, & 2001b) inform us that Wundt viewed his 10 volume *Völkerpsychologie* (1900–1920, 1916) translated as “social psychology,” “folk psychology,” or “cultural psychology”—involving qualitative research on language, expressive movement, imagination, art, mythology, religion, and morality—as equally important to laboratory research in the science of psychology. Psychologists of no less stature than Sigmund Freud, Anna Freud, Carl Jung, William James, E.B. Titchener, Max Wertheimer and the Gestalt school, Alfred Binet, Kurt Lewin, John Watson, Wilhelm Stern, Jean Piaget, Lev Vygotsky, Frederic Bartlett, Karen Horney, John Dollard, Abraham Maslow, Lawrence Kohlberg, Carol Gilligan, Leon Festinger, Stanley Schacter, Philip Zimbardo, and David Rosenhan have also contributed ground breaking and seminal research in psychology without their qualitative methods receiving much attention even to date. It is significant that the two psychologists who were awarded Nobel Prizes (in Economics), Herbert Simon and Daniel Kahneman, both won their distinction by carrying out inquiries on thinking and problem solving by developing mathematical models based on verbal description and a qualitative analysis of everyday problem solving (Ericsson & Simon, 1993; Kahneman, 2003).

Past qualitative research in psychology is a veritable gold mine not only for historians, who have yet to even document and trace qualitative psychology comprehensively in the context of quantitative psychology and independently in its own right. This task has been begun, for instance in social psychology by Marecek, Fine,

and Kidder (1997) and in descriptive psychology in Europe and the United States by Giorgi (2009). Qualitative methodologists may gain much insight into best practices, both procedures and norms, by searching research reports for descriptions of how this often masterful research with extremely important results was conducted, as Wertz et al. (2011) did in their investigation of Freud's early psychopathology, James's inquiry into religious experience, Kohlberg's research on the development of moral reasoning, and Maslow's study on self-actualization. Such historical work often requires examining material that was not published, was offered in parenthetical commentaries, or was included in publications ambivalently or apologetically because of the low appraisal of its scientific value. For instance, Kohlberg's original dissertation on moral reasoning, completed in 1958 and published only in 1994, contains references that were omitted from his well known publications (e.g., Kohlberg, 1963), to such important sociological influences as Max Weber's method of ideal type analysis and the invaluable mentorship at the University of Chicago of Anselm Strauss, who was later a coinventor of the influential qualitative research method of grounded theory (Glaser & Strauss, 1967). In this work Kohlberg offered a profound and informative, meticulous description of his own data collection and analytic procedures that has much to teach contemporary qualitative and mixed methods researchers and methodologists. For instance, he reported that the various collected descriptions of moral reasoning were not of equal value in the analysis, that the most extreme and passionate accounts in particular enabled him to grasp the basic forms of reasoning. Once analyzed and conceptualized in these unusual cases, the structures of moral reasoning could be clearly identified in the more ordinary, average cases where they were often unclear and intertwined. It is even possible to discern, from the findings of qualitative research, the procedures that were used but not at all reported explicitly by investigators. In this way, one of the most perplexing moments of qualitative research—the data analysis, has been articulated from inquiries into the phenomenological, existential, humanistic, and psychoanalytic research traditions (Wertz, 1983a, 1983b, 1987a, 1987b, 1993, 2001). An explication of the analytic operations implicit in

the qualitative knowledge generated by these traditions appears to delineate fundamental attitudes, procedures, and normative principles of descriptive psychological reflection that are practiced across many diverse if not all qualitative analyses (Wertz et al., 2011).

The performance of qualitative research prior to and without guidance by a formally specified set of procedures and methodology are particularly instructive in three such works that have remained outside the view of contemporary qualitative research: Freud's (1900) work in interpreting dreams; Jahoda, Lazarsfeld, and Zeisel's (1933) psychology of an unemployed community in Marienthal; and John Flanagan's (1954) development of the Critical Incident Technique. Explication of the methods used and principles guiding these fruitful works will be detailed by the present author in forthcoming publication.

The Call for Qualitative Methodology

In 1940, the Social Science Research Council, charged with improving the quality of research in the social sciences, enlisted the Committee on Appraisal of Research, chaired by Edmund Day, to appraise research on psychological and social life focusing on "the subjective factor" by using "personal documents" as source materials. The Committee asked Gordon Allport to investigate the use in psychology of "any self revealing record that intentionally or unintentionally yields information about the structure, dynamics, or functioning of the author's mental life" (Allport, 1942, p. xii). Allport's survey and evaluation, published in a 1942 monograph, addressed such questions as the nature of first person materials (e.g., autobiographies, questionnaires, verbatim recordings such as interviews, diaries/journals, letters, and expressive/artistic productions); the history of the employment of such documents; attempts to establish the reliability and validity of procedures; how investigators accounted for their methods; the kind(s) of analyses used; the employment of induction, illustration and hypotheses; how inferences were generalized; and the biases and frames of reference of investigators. Allport estimated that although 200 to 300 psychological authors had employed personal documents, no more than a dozen had given thought to the method they had employed, and

there were very few critical studies of these methods.

Allport's main finding was that although personal documents were employed with great skill, brilliance, and results in psychology, there had been very little concern with such methodological issues as sampling, observer reliability, validity, and objectivity. Allport cited such giants as Goethe, Helmholtz, Ebbinghaus, Galton, James, Hall, Freud, and others in a growing trend to use personal documents despite the predominance of behaviorism, which purportedly forbid their use in psychology. Allport reviewed the "motely array" of critical studies that were conducted since 1920 and because the yield was so limited, he could only affirm their general aim of "extracting greater gain from personal documents and enhancing their scientific status" (Allport, 1942, p. 36).

Allport documented the important uses of these methods, including teaching, social policy, therapy, idiographic scientific knowledge, interdisciplinary research, scientific discovery, inductively based generalization, theoretical illustration, and a basis for questionnaires and measurement. He argued that although the use of personal documents had been commonly criticized for its deficiencies according to the prevailing standards of nomothetic science, the use of personal documents provides general scientific knowledge with an indispensable basis and great potential for validity. To that end, he critically examined problems and possible solutions concerning the various forms of documents; contexts and procedures of collection and sampling; internal consistency and evidence; problems of control, variability, and validity of interpretation; and the relationship to theory. He asserted that the study of personal documents is indispensable to knowledge of subjective personal life and provides scientific psychology with a touchstone of reality by means of a genuine scientific method. Allport concluded his review with three strong and, as it turned out, prophetic recommendations. First, psychologists should continue to employ these methods with bold and radical experimentation, and it would be injurious to psychological science to discourage the use of new kinds of documents, techniques of writing, ways of organizing data, and procedures of validation, prediction, and interpretation. He insisted that innovative practice should precede, and would

eventually yield, rules. Second, Allport recommended the critical and careful evaluation of these methods that would address issues of sampling, reliability, and validity of interpretation in an increasing effort to establish safeguards. Third and finally, he asserted that strong countermeasures be taken against scientists who condemn the use of personal documents with the requirement that they be employed only as a preliminary way of generating hypotheses to be tested statistically, that is, only in the service of quantitative psychology. Allport insisted that although personal documents can be used advantageously in generating measuring instruments and hypotheses for quantitative tests, such uses form only a small part of the value of these methods, which are important and may be valid scientifically in their own right.

The Delayed Development of Qualitative Methodologies

Qualitative research continued in psychology unabated, but Allport's monograph did not result in a widespread recognition of the value of these methods for more than a generation. In the next decade and well into the 1960s, qualitative research was practiced and even developed, but the vast majority of researchers who continued to use these methods did so without accounting systematically for the procedures or asserting their scientific value. As mentioned above, one noteworthy example of the innovative and fruitful studies is Kohlberg's, 1958 dissertation. The details of his method were not reported in his subsequent publications and became available only when the actual dissertation was published in 1994, when qualitative research was becoming a common concern of psychologists (Kohlberg, 1994). Only recently has this work begun to receive methodological attention (Wertz et al., 2011). Another good example of the continuing innovation and development of qualitative inquiry is Maslow's studies of the self-actualized personality (Maslow, 1954, 1968), which Maslow initially hesitated to publish because he viewed the study as a purely personal inquiry rather than as bone fide scientific research. When he eventually came to view the findings as important enough to submit the study for publication, the manuscript was rejected by leading psychological journal editors. A persistent Maslow delivered that very meth-

odologically interesting study of self-actualization as his presidential address to APA in 1958 and bitterly refused to submit his work again for publication in psychology's top tier journals. He viewed qualitative procedures as having sufficient value to continue and extend them in his fine investigation of "peak experiences" (Maslow, 1959), for which he gathered and inductively analyzed participants' descriptions of their best experiences. He continued to disseminate his research on self-actualization and peak experiences in books, which have been quite influential in psychology without attention and credit to their research method.

The case of Maslow is interesting because, unlike Wundt (1900–1920), Freud (1900), James (1902), and the pre-World War II European psychologists cited by Giorgi (2009), who assumed the scientificity of their research, qualitative researchers during the behavioristic period were ambivalent, silent, and apologetic about their practices in view of the difficulties of publishing such research even when their findings and theories contributed and became important in the field of psychology as a whole, and even after Allport recommended including and expanding qualitative methods in the disciplinary toolbox and featuring them in works on research methodology.

One perhaps sole exception to this failure between 1940 and the late 1960s to assertively articulate the scientific value of qualitative methods was the innovative work of the much-esteemed psychologist John Flanagan (1954). To our knowledge, Flanagan's (1954) Critical Incident Technique (CIT) was the first qualitative research method formulated by means of specific procedures concerning research purpose, design, data collection, analysis, and report that was published for general use in a peer reviewed psychology journal. The CIT had significant impact, especially in applied areas, even though it has surprisingly remained ignored by quantitative and qualitative methodologists alike and therefore has received little if any coverage in texts on research methodology.

Flanagan, who studied quantitative methods with Thorndike and Kelley and was concerned throughout his distinguished career with the comprehensive establishment of validity, became President of the American Psychological Association's Division 5—Measurement, Evaluation and Statistics in 1958. The CIT, both a qualita-

tive method par excellence and a basis for measurement, grew out of the Aviation Psychology Program of the U.S. Army Air Forces (USAAF) in World War II. Flanagan's task in the USAAF was to develop procedures for the selection and classification of aircrews. He brought together more than 150 psychologists and 1,400 research assistants in the largest psychological study of any kind undertaken to date. Five psychologists who worked under Flanagan later became presidents of the American Psychological Association (APA; Clemends, Crawford, & McKeachie, 1996). Flanagan initially studied failure in learning to fly by collecting reports of 1,000 pilot candidates who were eliminated from flight training schools in 1941. However, results were limited because instructors had provided only brief, stereotyped, and clichéd reasons for their failure—empty phrases like “insufficient progress,” “unsuitable temperament,” or “poor judgment” (Flanagan, 1954, p. 328). Flanagan overcame this problem by soliciting and inductively analyzing over 1,000 instructors' observations of “critical incidents” in which trainees were successful and unsuccessful in learning to fly. Descriptions of critical incidents were later collected and analyzed to research failure in bombing missions in 1943–1944 and to research combat leadership in 1944. In the latter study, several thousand soldiers described incidents in which an officer's action was “especially helpful” or “inadequate” in accomplishing a mission. Flanagan and his team employed their analytic procedures to establish objective and factual knowledge of effective combat leadership, the “critical requirements for leadership.” This new method, which was far superior to brief questionnaires, involved systematically collecting contextually sensitive reports of effective and ineffective behaviors.

Flanagan originally spelled out the procedures of the CIT in a military document in 1946 and then in his seminal 1954 publication, where he sketched the steps of a CIT study: (a) formulating aim of research; (b) designing the study and participant instructions; (c) data collection; (d) analysis—summary and description; and (e) interpretation and reporting. The CIT is a very flexible set of principles that can be modified for various research problems and situations. Its most distinctive feature is the collection and inductive analysis of detailed descriptions of concrete situations in which

humans acted effectively and ineffectively. Observers give descriptions from observations and/or memory. These descriptions can be obtained from individuals or groups and can be spoken, written, or given in an interview with the researcher. Data analysis involves the inductive identification of general elements of various incidents. Flanagan discussed the frame of reference, categories, structural organization, naming of meanings, generalization, interpretation, and reporting. Although the CIT can be used in applied psychology, in development of measuring instruments, selection and classification criteria, job descriptions, training, and psychotherapy and counseling, it can be also used in determining general psychological principles of motivation, leadership, attitudes, and personality. In all these areas, the CIT offers qualitative methods in real life situations that bring empirical rigor and a validity that is superior to even experts' suppositions.

In 1946, Flanagan founded the American Institutes for Research (AIR) in connection with the University of Pittsburgh, where he held a professorship. His goal was to contribute to science and to “the fuller development and utilization of mankind's capacities and potential” (Clemends, Crawford, & McKeachie, 1996). All major airlines used the AIR in their selection and training. Flanagan and colleagues applied the CIT to problems in a variety of practice areas, including medical training, business, education, social work, and clinical psychology as well as in researching basic psychological principles of motivation, leadership, attitudes, and personality. The main virtue of this method is the establishment of well-defined psychological knowledge that surpasses opinions, hunches, estimates, and assumptions by methodically utilizing empirical accounts of actual situations. This method yields general, ecologically valid knowledge by means of emergent conceptualization of empirically collected, concrete descriptions of successful and unsuccessful actions in the real world.

One of the most noteworthy and important though not well known applications of the CIT in psychology was in the development of the ethical principles and standards for psychologists. In order to formulate the first ethical principles for psychologists in 1948, approximately 7,500 members of the APA were instructed to describe a situation that they knew first-hand, in

which a psychologist made a decision having ethical implications and to indicate the ethical issues involved. The review of more than 1,000 such incidents submitted by APA members led to drafts of an ethics code submitted to the membership for critique and revision (Adkins, 1952). The critical incident method has been employed in successive revisions and in the completion of the current APA Ethics Code (American Psychological Association Ethics Committee, 2002). Critical incidents continue to be collected on APA's Web site through the present for the continuing development of the code.

The CIT has been used in industrial-organizational psychology and in other applied areas such as education and health care. Despite its potential in valid construct definition and theory construction, the method does not seem to have been utilized in such basic research areas as learning and cognition, which have enjoyed primary status in defining the gold standard of research methods. The CIT does not appear to have found its way into textbooks on research methods or into education and training in psychology, probably due to the longstanding and still pervasive bias that scientific research is quantitative. Qualitative psychologists may have overlooked the CIT because it was not a part of their educational curriculum and was published decades before qualitative methods were being broadly systematized and institutionalized.

The Articulation and Assertion of Qualitative Scientific Practices and Methodologies

In the late 1960s through the 1980s, psychologists who had been trained in quantitative methods, also armed with knowledge of the philosophy of science, began to assert the need for qualitative methods in order to address fundamental disciplinary goals (Gergen, 1973; Giorgi, 1970; Polkinghorne, 1983). These psychologists worked without reference to Allport's monograph and lagged behind sociologists, whose long established qualitative research tradition regained scientific status in the 1967 landmark publication by Barney Glaser and Anselm Strauss of *The Discovery of Grounded Theory*, a volume that became a central guide for psychological researchers from

the 1980s to the present (Wertz et al., 2011). Amedeo Giorgi, who developed a readily usable set of qualitative methods and sophisticated methodology, led the American movement of phenomenological psychology at Duquesne University starting in the late 1960s. This method generated hundreds of empirical psychological investigations of the full spectrum of psychological topics. Psychological researchers were also influenced by the development of the analysis of language, which is crucial for qualitative analysis. Discourse analysis was developed in the work of Jonathan Potter and Margaret Wetherell (Potter & Wetherell, 1987; Potter, 1996), who offered philosophical and scientific rationales for qualitative research methods in the area of language and new analytic tools for empirical research. Narrative inquiry in psychology was advanced, with specific reference to the epistemological and methodological value for empirical work in scientific psychology by Sarbin (1986), Polkinghorne (1988), Bruner (1986, 1990), and many others. This upsurge of qualitative methodologies, which took place at a time when the history and philosophy of science was also highlighting the limitations of positivism and broadening the understanding of science within phenomenological, critical, poststructuralist, and constructionist frameworks, provided refined justifications for the inclusion of qualitative methods along with an extensive toolbox of strategies to carry out this work in empirical psychological research. Even though these methodological achievements were not welcomed by the establishment of scientific psychology and engendered fierce debates about the comparative value of qualitative and quantitative methods in some quarters while being entirely ignored in others, these works opened the way for increasing utilization and eventually an explosive institutionalization of qualitative methods over the past two decades.

Amedeo Giorgi, who was trained in psychophysics and quantitative research methods, saw the need in psychology for rigorous qualitative methods in the 1960s. He turned to the 20th century, multidisciplinary tradition of phenomenology, a quintessential qualitative approach and research method that was self-consciously developed in the tradition of rigorous Western science. Guided by philosophers Husserl and Merleau-Ponty (who was succeeded by Piaget

in the chair of child psychology at the Sorbonne), Giorgi began employing phenomenological assumptions and integrating qualitative procedures in traditional psychological experiments in order to gain more comprehensive knowledge of the psychology of learning (Giorgi, 1967). Then, on the basis of his general articulation of psychology as a *human science* (Giorgi, 1970), he and his students as well as colleagues also extended and applied phenomenological methods to psychological topics outside the laboratory (Giorgi, 1975). At Duquesne University, Giorgi led the Department of Psychology faculty and doctoral students in innovations and the development and application of phenomenological research methods across previously established and new psychological subject matter, published in the four-volume series of *Duquesne Studies in Phenomenological Psychology* (Giorgi et al., 1971, 1975, 1979, 1983) and in the *Journal of Phenomenological Psychology* (A. Giorgi, W. F. Fischer, & R. Von Eckartsberg, Founding Eds.), which Giorgi founded. This journal was the leading venue for qualitative research in the field of psychology. Giorgi spelled out procedures for empirical phenomenological research in all phases of inquiry, and these were employed by diverse researchers worldwide.¹ Giorgi has continued to play a key role in the development and philosophical as well as scientific legitimization of qualitative methods in psychology with his publications on phenomenological methods (Giorgi, 1985, 2009). Additional attempts to formulate phenomenological methods for psychology have since been offered by Clark Moustakas (1994), Max Van Manen (1990), and Jonathan Smith (Smith, Flowers, & Larkin, 2009), whose Interpretive Phenomenological Analysis has been extensively utilized by British psychologists.

Barney Glaser and Anselm Strauss's (1967) ground-breaking work, *The Discovery of Grounded Theory*, played a role in sociology that was similar to Giorgi's in psychology. In this influential text, they addressed and countered the prevailing view that qualitative research was not sufficiently objective, systematic, and generalizable to be considered scientific. At the time, they did not foresee that grounded theory would be adopted by multiple disciplines and professions (Wertz et al., 2011). This work and later publications by both Glaser and Strauss offered powerful rationale for the

logic and scientificity of qualitative research and clearly spelled out strategies and step by step procedures whereby such research could be rigorously practiced for the sake of general theory development and the explanation of social and social psychological processes.² Grounded theory has continued to be developed and applied across the full spectrum of social science disciplines and interdisciplinary professions. It has been one of the most commonly used qualitative research methods in psychology through the 1980s to the present (Charmaz & Henwood, 2008; Charmaz, 2000).

During the 1980s, in conjunction with the "linguistic turn" in philosophy and other social science disciplines, numerous psychologists brought increasing sophistication to the methods and methodologies of qualitative inquiry through the development of multiple strands of language analysis. Philosophical contributions were provided by such leading language scholars as Ludwig Wittgenstein, John Austin, Roland Barthes, Michel Foucault, and Jacques Derrida, whose work informed theoretical critiques of traditional psychological concepts such as cognition, self, and emotion in the works of Kenneth Gergen, John Shotter, and Rom Harré. Their assertion of the central place of language in psychological life and in science led to the recognition, justification, innovation, and development of qualitative research meth-

¹ Largely due to the leadership of Giorgi and his Duquesne colleagues, Rennie, Watson, and Montero (2002) found 126 hits for the term "phenomenological" research in psychology journals in the 1970s, whereas they found no hits for "qualitative research," "grounded theory," "discourse analysis," or any other terms currently associated with these methods in psychology journals (and a combined total of nine hits in journals of other social sciences).

² Both Glaser and Strauss have had significant connections with psychology. Glaser studied under Paul Lazarsfeld, a statistician who had led an effort in the Institute for Economic Psychology in the 1930s, including the Marienthal study, to integrate methods of "immersion" and "interpretation" with statistical methods in the study of psychological problems. Strauss was a student of Blumer, who conducted the first wave research on the use of personal documents commissioned by the Social Science Research Council and whose work guided Allport's second wave study. Straus, who was influenced at the University of Chicago by the functionalist/pragmatist tradition of John Dewey and George Herbert Mead, is credited in the acknowledgement section of Lawrence Kohlberg's dissertation at the University of Chicago for his invaluable guidance in the analysis of raw interview data.

ods in discourse and language analyses. Jonathan Potter and Margaret Wetherell, who led the development of discourse analysis, were trained in quantitative psychology in the 1970s (Wertz et al., 2011). Potter drew on ideas outside psychology in philosophy, literary theory, and the sociology of science, and Wetherell was influenced by such European scholars as Henri Tajfel, Howard Giles, and John Turner. In the psychology department of St Andrews University in Scotland, where researchers specializing in neuroscience and animal behavior were receptive to detailed descriptive work, Potter and Wetherell drew on Austin's speech act theory, Garfinkel's ethnomethodology, and de Saussure's semiotics in writing their most influential 1987 text, *Discourse and Social Psychology: Beyond Attitudes and Behavior*. They developed and supported the analysis of researchers' and participants' conversational discourse and social texts as objects of inquiry in their own right in order to answer questions concerning their construction and function. Like Giorgi and Glaser and Strauss, they offered specific tools and procedures for the generation of empirically based general knowledge about the patterns and variations of language. Their work has contributed to rethinking psychological concepts and providing methods of data collection and analysis in discursive research. Potter has continued to apply these methods, for instance to the study of cognition and social interaction, at Loughborough University, and Wetherell has done so in a dialogue with psychoanalysis and in the psychology of identity with a focus on ethnicity, racism, and gender at the Open University. Others psychologists have carried discourse analytic methods forward developing interdisciplinary relations with sociology, literary theory, anthropology, and philosophy (Wertz et al., 2011).

Narrative methods in psychology have deep and wide historical roots in the research of Freud, Piaget, Allport, Horney, and Erikson. The methods, methodologies, and scientific justifications of contemporary narrative research can be traced to the seminal programmatic work of Jerome Bruner, Theodore Sarbin, and Don Polkinghorne in the 1980s that also took advantage of developments in philosophy, science studies, and other disciplines. Narrative psychologists have drawn on a diverse spectrum of scholarship, including the hermeneutic tradition

of Dilthey, Husserl, Heidegger, Ricoeur, and Gadamer in philosophy, the philosophical anthropologist Bakhtin, the anthropologist Clifford Geertz, and such feminist scholars as Carol Gilligan. Gilligan's unapologetic empirical research in qualitative inquiry, with its emphasis on "voice," has contributed "the listening guide" to the contemporary toolbox of psychological researchers (Brown & Gilligan, 1992; Gilligan, 1982). Life history, an indispensable family of methods with many uses in psychology, has received increasing sophistication by drawing on scholarship from history and literary theory. Jerome Bruner, who trained with Gordon Allport as a research assistant at Harvard in work on the 1942 monograph on personal documents, emphasized language and used narrative thought in his cognitive and educational psychology, articulating "the narrative paradigm" in response to the fragmentation of knowledge that he found increasingly in cognitive psychology (Bruner, 1986, 1990). Theodore Sarbin, in the 1986 *Narrative Psychology: The Storied Nature of Human Conduct*, argued that psychology would be better served by the underlying metaphor of "the story" than the prevailing one of "the machine," and he offered a series of essays in which psychologists developed techniques for researching the ways people narrate their lives. Don Polkinghorne followed his comprehensive study of the research methodological systems of the human sciences (Polkinghorne, 1983), which articulated the historical and philosophical ground of both quantitative and qualitative research, with his 1988 *Narrative Knowing and the Human Sciences*, in which he drew on the work of phenomenological philosopher Paul Ricoeur to explicate the everyday practice, theory, and multiple scientific applications of narrative rationality, which understands the meaning of the whole. He offered not only tools for qualitative researchers but systematization of the relationship between qualitative and quantitative data and criteria for judging the quality of narrative research.

It is not entirely clear why these events came together in the 1970s and 1980s. Scholarly developments in the history and philosophy of science (e.g., Kuhn's 1962 influential work), themselves part of a larger changing Zeitgeist that had grown increasingly critical of scientism and receptive to pluralism, appear to have played a significant role. The "cognitive revo-

lution” had loosened the grip of behaviorism on psychology and had reintroduced verbal data. Perhaps even more important were the sociopolitical movements of the 1960s with their questioning and criticisms of received views and power structures along with their democratizing support of marginalized social groups within an emerging other-centered ethic (Wertz, 2011).

The Recent Institutionalization of Qualitative Inquiry

The work of these systematizers of qualitative methods and methodologies implicitly answered Allport’s call for critical scientific accountability regarding qualitative research methods with the support of contemporary philosophy of science. Such pluralistic, often interdisciplinary work in psychology continued to develop, along with the bold experimentation in practice also called for by Allport, in the last decade of the 20th century and into the new century. To cite a few of many examples of methodological works that have built on and integrated the advances of the previous two decades, there were sophisticated developments in case study methods (Fishman, 1999), new methods to research such specific topics as human spirituality (Anderson, 2004), and the emergence of new research methods outside of Western culture in the growing field of “indigenous psychologies” (Allwood & Berry, 2006). This period has included an unforeseen spread, institutionalization and explosion of diversity that has been characterized as nothing short of a force (Ponterotto, 2002), a tectonic change (O’Neill, 2002), and a revolution (Denzin & Lincoln, 1994) in psychology that continues today.

Publications, journals, conferences, professional organizations, textbooks, courses and educational opportunities, computer software programs for data management and analysis, guidelines for best practices, awards, and employment opportunities have multiplied and affected virtually all the subfields of psychology (Wertz et al., 2011). Like the ground-breaking methodological systematizations of the previous decades, as a response to the inhospitality of the psychological establishment, this institutionalization took place apart from mainstream American psychology. There was more receptivity to the establishment of qualitative psy-

chology in Europe, where psychologists were more familiar with the advances in philosophy that supported the newly systematized methodologies.

The Qualitative Methods in Psychology has become the largest section of the British Psychological Society (BPS) with over 1,000 members. APA Books published *Qualitative Research in Psychology: Expanding Perspectives in Methodology and Design*, edited by Camic, Rhodes, and Yardley in 2003. This text, visible and available to psychologists in all areas, contained chapters by and about many of the systematizers reviewed above. The integration of qualitative inquiry with the other methodological traditions of psychology has culminated in the last 2 years with the formation of a section on qualitative inquiry in APA’s Division 5 and the publication of the new APA journal, *Qualitative Psychology*. An historical account of these recent events in American psychology recently appeared in the BPS publication, *The Qualitative Methods in Psychology Section Bulletin* (Gergen, 2013).

One of the distinctive characteristics of the current phase of qualitative inquiry in psychology is that the debates pitting qualitative and quantitative methods against each other that took place during the systematization of the 1970s and 1980s is largely over. Psychologists have turned instead to the many affordances, virtues and strategies of integration in so-called “mixed methods” research designs (Creswell, Klassen, Piano Clark, & Clegg Smith, 2011).

Among the exciting and also challenging developments in qualitative inquiry over the last two decades is the creation and diversification of new modes of inquiry, which have drawn heavily on developments in other disciplines and forms of practice ranging from the literary and performing arts to liberation politics (Wertz, 2011). This explosion of methodological creativity and pluralism refuses the hegemony of any gold standard research method and of the methodological hierarchy that has reigned in psychology for almost 100 years. Quantitative methods are employed together with approaches featuring interviews, participant observation, visual media, interpretation, introspection, personal and cultural artifacts, archives, focus groups, and conversation. Multiple traditions of neo-positivism, neo-pragmatism, ethnography, case study, phenomenology,

grounded theory, biography, history, participatory, collaborative, action, clinical, performance, standpoint, prophetic, postmodern, and indigenous research are continuing to develop into new forms of inquiry. Traditional epistemic and social positions and practices of researchers are being questioned and transformed. Research participants are sometimes invited to collaborate on all phases of research and are even given the status of “coresearcher” in some cases, determining the research topic, the questions asked, research design, data collection, analysis, and reporting. Self-disclosure, consciousness-raising, and transformation of both the researched and researcher may be included in the research process in what sometimes amounts to a breakdown of the boundary between research (knowledge production) and practice (political action). This emerging pluralism, which not only carries forward but also interrupts established traditions of science, is both creative and subversive, for instance in crossing, violating, and breaking down disciplinary boundaries to the point where psychology bypasses its usual borders into politics, professions from health to journalism, humanities, and the arts (see Denzin & Lincoln, 1994, 2000, 2005, 2011).

Conclusion

Although qualitative inquiry has been a part of psychology since its beginnings as an independent scientific discipline, the history of these research practices was not included in the educational curricula of psychology as it developed through the 20th century. Although such founding disciplinary pioneers as Wundt, Freud, and James used these methods and assumed their scientific value, they were not integrated in the scientific establishment, nor did they shape it. As psychology approached midcentury, largely dominated by the positivistic philosophy of behaviorism, the privileging of hypothetico-deductive science led to a loss of confidence and assertive development of these methods, although they continued to be practiced and to yield significant psychological knowledge. Within the larger arena of the social sciences, Gordon Allport rose up with visionary clarity and asserted the central value of these methods before midcentury, but with no immediate consequence. Flanagan’s publication of the Critical Incident Technique was an exception that

proved the rule in that it offered a principled, methodical, and scientifically compelling qualitative method that was put to extensive use without any discernible impact on the discipline’s research methodology. Only in the 1970s, on the basis of radical and critical philosophical reflections on science and the social liberation movements that deconstructed established political powers and epistemic assumptions in order to make room for diversity, various independent strands of qualitative methodology emerged and became available to new generations of psychologists who collectively constituted the qualitative movement. As this movement has become an increasingly institutionalized part of psychology, it has become even bolder and more creative on the one hand, disrupting and subverting long-established traditions of psychological science, and on the other hand, its position has become less polemic and more integrated with the field, as evident in the increasing interest in “mixed methods” and the joining together of qualitative and quantitative psychologists in mutually supportive and joint collaborative relations. This dynamic tension characterizes the present moment of qualitative inquiry in psychology. The examination of qualitative practices in the history of psychology, especially those of expansive investigators whose creative innovations achieved significant findings, promises to contribute to the dawning pluralism and integration of research methods in psychology.

References

- Adkins, D. C. (1952). Proceedings of the sixteenth annual business meeting of the American Psychological Association, Inc., Washington, DC. *American Psychologist*, 7, 645–670.
- Allport, G. W. (1942). *The use of personal documents in psychological science. Prepared for the Committee on the Appraisal of Research. Bulletin #49*, New York, NY: Social Science Council.
- Allwood, C. M., & Berry, J. W. (2006). Origins and development of indigenous psychologies: An international analysis. *International Journal of Psychology*, 41, 243–268. doi:10.1080/00207590544000013
- American Psychological Association Ethics Committee. (2002). Report of the Ethics Committee, 2001. *American Psychologist*, 57, 650–657.
- Anderson, R. (2004). Intuitive inquiry: An epistemology of the heart for scientific inquiry. *The Humanistic Psychologist*, 32, 307–341. doi:10.1080/08873267.2004.9961758

- Breuer, J. & Freud, S. (1895/1957). *Studies on hysteria*. New York, NY: Basic Books, Inc., Publishers.
- Brown, L. M., & Gilligan, C. (1992). *Meeting at the crossroads: Women's psychology and girls' development*. Cambridge, MA: Harvard University Press. doi:10.4159/harvard.9780674731837
- Bruner, J. S. (1986). *Actual minds, possible worlds*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Bruner, J. S. (1990). *Acts of meaning*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Camic, P. M., Rhodes, J. E., & Yardley, L. (2003). *Qualitative research in psychology: Expanding perspectives in methodology and design*. Washington, DC: APA Publications. doi:10.1037/10595-000
- Charmaz, K. (2000). Constructivist and objectivist grounded theory. In N. K. Denzin & Y. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research, 2nd ed.* (pp. 509–535). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Charmaz, K., & Henwood, K. (2008). Grounded theory in psychology. In C. Willig & W. Stainton-Rogers (Eds.), *Handbook of qualitative research in psychology* (pp. 240–260). London, UK: Sage.
- Clemens, W. V., Crawford, M. P., & McKeachie, W. J. (1996). John Clemens Flanagan Pioneering Psychologist (1916–1996). *Observer*, 9(4), July/August. Retrieved from <http://www.psychologicalscience.org/index.php/publications/observer/1996/july-august-96/john-clemens-flanagan-pioneering-psychologist-1916-1996.html>
- Creswell, J. W., Klassen, A. C., Plano Clark, V. L., & Clegg Smith, K. (2011). *Best practices for mixed methods research in the health sciences*. Bethesda, MD: Office of Behavioral and Social Science Research, National Institutes of Health. Retrieved from http://obssr.od.nih.gov/scientific_areas/methodology/mixed_methods_research/pdf/Best_Practices_for_Mixed_Methods_Research.pdf
- Danziger, K. (1983). Origins and basic principles of Wundt's Völkerpsychologie. *British Journal of Social Psychology*, 22, 303–313. doi:10.1111/j.2044-8309.1983.tb00597.x
- Danziger, K. (2001a). Sealing off the discipline: Wundt and the psychology of memory. In C. D. Green, M. Shore, & T. Teo (Eds.), *The transformation of psychology: Influences of 19th century philosophy, technology, and natural science*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Danziger, K. (2001b). Wundt and the temptations of psychology. In R. W. Rieber & D. K. Robinson (Eds.), *Wilhelm Wundt in history: The making of a scientific psychology* (pp. 69–94). New York, NY: Kluwer Academic/Plenum Press. doi:10.1007/978-1-4615-0665-2_2
- Darwin, C. (1871/1981). *The descent of man, and selection in relation to sex*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Darwin, C. (1872/2007). *The expression of emotions in man and animals*. New York, NY: Filiquarian.
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (1994, 2000, 2005, 2011). *The Sage handbook of qualitative research, 1st, 2nd, 3rd, & 4th editions*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Ericsson, K. A., & Simon, H. A. (1993). *Protocol analysis: Verbal reports as data*. Cambridge, MA: Cambridge Press.
- Fishman, D. (1999). *The case for a pragmatic psychology*. New York, NY: NYU.
- Flanagan, J. C. (1954). The critical incident technique. *Psychological Bulletin*, 51, 327–358. doi:10.1037/h0061470
- Freud, S. (1900). *The interpretation of dreams*. New York, NY: Norton.
- Gergen, K. (1973). Social psychology as history. *Journal of Personality and Social Psychology*, 26, 309–320. doi:10.1037/h0034436
- Gergen, K. (2013). The rugged return of qualitative inquiry in American psychology. *The Qualitative Methods in Psychology Section Bulletin*, 15, 38–41.
- Gilligan, C. (1982). *In a different voice: Psychological theory and women's development*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Giorgi, A. (1967). A phenomenological approach to the problem of meaning and serial learning. *Review of Existential Psychology and Psychiatry*, 7, 106–118.
- Giorgi, A. (1970). *Psychology as a human science*. New York: Harper.
- Giorgi, A. (1975). An application of phenomenological method in psychology. In A. Giorgi, C. T. Fischer, & E. Murray (Eds.), *Duquesne studies in phenomenological psychology, Vol. 2* (pp. 82–103). Pittsburgh, PA: Duquesne University Press. doi:10.5840/dspp197529
- Giorgi, A. (1985). *Phenomenology and psychological research*. Pittsburgh, PA: Duquesne University Press.
- Giorgi, A. (2009). *The descriptive phenomenological method in psychology: A modified Husserlian approach*. Pittsburgh, PA: Duquesne University Press.
- Giorgi, A., Fischer, W. F., & Von Eckartsberg, R. (Founding Eds.). (1971, 1975, 1979, 1983). *Duquesne studies in phenomenological psychology (Volumes I, II, III, IV)*. Pittsburgh, PA: Duquesne University Press.
- Glaser, B. G., & Strauss, A. L. (1967). *The discovery of grounded theory*. Chicago, IL: Aldine.
- Jahoda, M., Lazarsfeld, P. F., & Zeisel, H. (1933/1971). *Marienthal: Sociography of an unemployed community*. Chicago, IL: Aldine.

- James, W. (1902). *The varieties of religious experience*. New York, NY: Penguin Books.
- Kahneman, D. (2003). A perspective on judgment and choice: Mapping bounded rationality. *American Psychologist*, *58*, 697–720. doi:10.1037/0003-066X.58.9.697
- Kohlberg, L. (1958). *The development of moral thinking and choice, ages 10 through 16 (Unpublished doctoral dissertation)*. University of Chicago, Chicago, IL.
- Kohlberg, L. (1963). The development of children's orientation toward a moral order: Sequence in the development of moral thought. *Vita Humana*, *6*, 11–33. (Reprinted in 2008, *Human Development*, *51*, 8–20.)
- Kohlberg, L. (1994). *Moral development: A compendium, Vol. 3. (Ed. B. Puka)*. New York, NY: Garland Publishing. (Reprint of Kohlberg, L. (1958). The development of moral thinking and choice in the years 10 through 16. Unpublished doctoral dissertation. Chicago, IL: University of Chicago).
- Kuhn, T. S. (1962). *The structure of scientific revolutions*. Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Marecek, J., Fine, M., & Kidder, L. (1997). Working between worlds: Qualitative methods and social psychology. *Journal of Social Issues*, *53*, 631–644. doi:10.1111/j.1540-4560.1997.tb02452.x
- Maslow, A. H. (1954). *Motivation and personality*. New York, NY: D. VanNostrand.
- Maslow, A. H. (1959). Cognition of being in peak experiences. *The Journal of Genetic Psychology*, *94*, 43–66. doi:10.1080/00221325.1959.10532434
- Maslow, A. H. (1968). *Toward a psychology of being*. New York, NY: Van Nostrand Reinhold Company.
- Moustakas, C. (1994). *Phenomenological research methods*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- O'Neill, P. (2002). Tectonic change: The qualitative paradigm in psychology. *Canadian Psychology*, *43*, 191–194.
- Polkinghorne, D. E. (1983). *Methodology for the human sciences: Systems of inquiry*. Albany, NY: SUNY Press.
- Polkinghorne, D. E. (1988). *Narrative knowing and the human sciences*. Albany, NY: SUNY Press.
- Ponterotto, J. (2002). Qualitative research methods: The fifth force in psychology. *The Counseling Psychologist*, *30*, 394–406. doi:10.1177/0011000002303002
- Potter, J. (1996). *Representing reality: Discourse, rhetoric and social construction*. London, UK: Sage.
- Potter, J., & Wetherell, M. (1987). *Discourse and social psychology: Beyond attitudes and behaviour*. London, UK: Sage.
- Rennie, D. L., Watson, K. D., & Monteiro, A. M. (2002). The rise of qualitative research in psychology. *Canadian Psychology*, *43*, 179–189. doi:10.1037/h0086914
- Sarbin, T. R. (Ed.). (1986). *Narrative psychology: The storied nature of human conduct*. New York, NY: Praeger.
- Smith, J. A., Flowers, P., & Larkin, M. (2009). *Interpretive phenomenological analysis: Theory, method, and research*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Van Manen, M. (1990). *Researching lived experience*. Albany, NY: SUNY Press.
- Wertz, F. J. (1983a). From everyday to psychological description: Analyzing the moments of a qualitative data analysis. *Journal of Phenomenological Psychology*, *14*, 197–241. doi:10.1163/156916283X00108
- Wertz, F. J. (1983b). Some components of descriptive psychological reflection. *Human Studies*, *6*, 35–51. doi:10.1007/BF02127753
- Wertz, F. J. (1987a). Common methodological fundamentals of the analytic procedures in phenomenological and psychoanalytic research. *Psychoanalysis and Contemporary Thought*, *9*, 563–603.
- Wertz, F. J. (1987b). Meaning and research methodology: Psychoanalysis as a human science. *Methods: A Journal for Human Science*, *1*, 91–135.
- Wertz, F. J. (1993). The phenomenology of Sigmund Freud. *Journal of Phenomenological Psychology*, *24*, 101–129. doi:10.1163/156916293X00099
- Wertz, F. J. (2001). Humanistic psychology and the qualitative research tradition. In K. J. Schneider, J. F. T. Bugental, & J. F. Pierson (Eds.), *The handbook of humanistic psychology: Leading edges in theory, research and practice* (pp. 231–246). Thousand Oaks, CA: Sage. doi:10.4135/9781412976268.n18
- Wertz, F. J. (2011). The qualitative revolution and psychology: Science, politics, and ethics. *The Humanistic Psychologist*, *39*, 77–104. doi:10.1080/08873267.2011.564531
- Wertz, F. J., Charmaz, K., McMullen, L., Josselson, R., Anderson, R., & McSpadden, E. (2011). *Five ways of doing qualitative analysis: Phenomenological psychology, grounded theory, discourse analysis, narrative research, and intuitive inquiry*. New York, NY: Guilford Press.
- Wundt, W. (1900–1920). *Völkerpsychologie (Vols. 1–10)*. Leipzig, Germany: Engelmann.
- Wundt, W. (1916). *Elements of folk psychology: Outlines of a psychological history of the development of mankind* (E. L. Schaub, Trans.). New York, NY: Macmillan. doi:10.1037/13042-000